

PRAVO PRIJATELJSTVO

POSTANI PRAVI VOĐA ČOPORA

Šaptač psima i savetnik vlasnika pasa Dejan Miletić

Priručnik o psihologiji psa i njegovog čoveka

SADRŽAJ

Predgovor 3

Pravo prijateljstvo - Priručnik o psihologiji pasa i njegovog čoveka 5

Razlozi zašto psi ne slušaju 6

Priručnik o psihologiji pasa 22

Psi kao životinje. 23

Psi kao vrsta 24

Psi kao rasa 26

Psi kao ličnost 28

Uravnotežen pas 29

Rad sa štencima 33

Cezarov način 36

Pojmovnik – rečnik stručnih izraza 39

Troogrlica – radna ogrlica 43

Nove metode u vaspitavanju pasa – Intervju u časopisu Zov 46

Udruženje Akcija Životinje 48

Koncept rada udruženja Akcija Životinje 49

Moja filozofija 61

Citati 62

Pogovor 63

Kontakt 64

Predgovor

Moje prvo iskustvo sa psima potiče još iz ranog detinjstva. Još kao bebi od dva meseca ustanovljena mi je hronična astma i roditelji su činili sve da me zaštite od svih uzročnika alergija, pa mi je tako bilo zabranjeno i da imam bilo kakvog kućnog ljubimca. RadozNALOM detetu, kakav sam bio, jako mi je teško padalo da poštujem sve te zabrane, a naročito me je žalostilo što nisam mogao da imam psa. Koliko god da su mi branili, ja sam sve više tražio kontakt sa psima. Nikada nisam mogao da odolim živahnom pogledu nekog kućenceta koje bih našao napušteno na ulici, i uvek bih ga donosio kući utopljenog pod jaknom i krišom od roditelja ga negovao. Tako je započelo moje prijateljstvo sa psima.

Danas je skoro tridesetak godina kako se družim sa psima. Osobine, kao što su poštenje, lojalnost i integritet su nešto što psi prirodno poseduju i tome su me te divne životinje naučile. Ove osobine nisu svesna odluka ili izbor pasa, već predstavljaju njihovo pravo lice. U prirodi svakog psa je poriv za opstankom, ali im je preči od toga, opstanak čopora. Ljudska vrsta vrlo često ne može da se pohvali tako divnim osobinama koje psi sasvim prirodno poseduju.

Od pasa sam mnogo naučio o životu. Primetio sam da u svom životu, negujem prijateljstva sa ljudima koji imaju osobine koje tako cenim i vrednujem kod pasa. Obogatili su moj život i zato smatram svojom ličnom životnom misijom, da ovoj prelepoj vrsti dam mnogo toga zauzvrat.

Imao sam puno pasa u životu, ali jedan je ostavio poseban trag u mom srcu. Bio je to jedan zlatni retriever kome sam dao ime Šaman jer je zaista posedovao magične sposobnosti. Sećam se prvog Božića kada sam sa Šamanom otišao u Dom za decu koja su bila žrtve nasilja. Šaman, čim je ušao u prostoriju uputio se ka jednoj povučenoj devojčici koju sam poznao od ranije a koja nikada nije izgovorila ni reč. Tog dana, zabavljena psom, devojčica je po prvi put od kako je ja poznajem rekla nekoliko reči i nasmešila se. Nijedan čovek do tada nije uspeo ono što je uspeo jedan pas.

Kada sam shvatio da moj pas poseduje tako nešto, počeo sam sve više da posmatram pse u njihovoj prirodnoj međusobnoj komunikaciji, čitao sam mnogo o psima i njihovoj psihologiji i kroz svoje iskustvo naučio sam njihov jezik i način na koji oni žive. U svoj toj postojećoj literaturi, nikako nisam mogao da nađem odgovor na pitanje kako da ja uspostavljam ravnopravan odnos sa psom dok nisam naišao na radove Cezara Milana. U njegovom radu našao sam mnogo toga što sam i sam saznao iz svog iskustva i taj čovek, kojeg smatram svojim velikim učiteljem je pružio završne finese koje do tada nisam uviđao a bile su mi potrebne. Želeo bih da naglasim da se moj rad podudara sa radom Cezara Millana i ovde spominjem njegove završne finese u radu. Poenta tog rada je u određenoj energiji koju morate da posedujete i da je koristite u radu sa psima. Pronašao sam u raznim literaturama, istražujući ovu temu, činjenice koje i drugi stručnjaci i poznavaoци psihologije pasa primenjuju u svom radu. Ali samo u radu Cezara Millana sam prepoznao istu energiju koju posedujem i ja. I zato ćete u ovom priručniku prepoznati najviše sličnosti sa njim. Moram da kažem da je Cezar imao podršku od oca i dede, što se tiče toga, oni su mu rano dali vrednosti koji sam ja morao sam da steknem. Npr. slušati svoj instinkt i verovati u njega je nešto što sam i ja često radio, ali nisam dobio kod kuće, dok nisam stekao dovoljno iskustva i tako poverenje u njega.

Psi i ljudi žive u društvu koje je puno straha. Taj strah se često stvara iz neznanja. Ja verujem da kroz širenje znanja možemo stvoriti bolji svet - ne samo za pse, već za celu sredinu i majku prirodu.

Smatram svojom misijom u životu da pomognem rešavanju pitanja napuštenih pasa i podelim znanja koja sam stekao o psima sa što većim brojem ljudi i da na taj način izrazim zahvalnost ovoj životinjskoj vrsti koja je tako značajno obogatila moj život.

„Ovaj priručnik s ljubavlju posvećujem svim životinjama a posebno mojim kucama i macama, koji su mi pokazali pravi razlog života“

Pravo prijateljstvo

- Priručnik o psihologiji pasa i njegovog čoveka -

Mnogi vlasnici zovu svoje pse svojim srodnim dušama ili čak svojim bebama, dok njihovi psi cepaju, kidaju nameštaj ili ih u šetnji vuku i cimaju po komšiluku. Ljudi se trude da nateraju svoje pse da se lepo ponašaju, nagovaraju ih i nude im razne poslastice ali bez ikakvog efekta. Psi nastavljaju po starom.

Zašto? Psi su životinje, i reaguju na mirno i sigurno vođstvo - ne na emotivnu argumentaciju ili pristajanje na pregovore. Ako imate psa u svom životu, važno je da shvatite kako da mu omogućite da postigne smireno, usredsređeno ponašanje.

U divljini, psi ne trebaju ljude da bi bili uravnoteženi. Imaju vođu čopora, rade za hranu i putuju u čoporu. Ali kad ih dovedemo u naš svet, mi moramo da im pomognemo da uspostave svoj balans tako što ćemo zadovoljiti njihove prirodne potrebe kao što to oni sami rade u prirodi.

Kako to funkcioniše? Cezarova sveobuhvatna formula: vežba, disciplina i na kraju naklonost. Formula koju i ja primenjujem u svom radu. Kao vođa čopora, čovek mora da postavi, pravila, granice i ograničenja uvek kroz mirnu i sigurnu energiju.

Kada zadovoljite potrebe psa na primarnom nivou kao što to priroda radi, osetićete povezanost sa svojim psom na višem nivou. Stavite potrebe svog psa na prvo mesto i preuzmite odgovornost za njegovo stanje duha. Samo tada osetićete svu ljubav koju vaš pas ima za vas!

Što više učite psihologiju pasa, to ćete biti u većoj mogućnosti da se povežete sa svojim psećim prijateljem!

Psi nisu ljudi. Pre nego sto prime ljubav i naklonost, moraju da vežbaju uz tačno određene smernice i vođstvo. Dajući im samo ljubav ne postižete njihovu smirenost. Budite vođa čopora!

Rehabilitovati psa ne znači “popraviti ga”. Radi se o vama, vlasniku, da kreirate način kojim ćete dobiti željenu reakciju. Psi upijaju vaša osećanja straha, sumnje, brige – i onda reaguju, tako što preuzimaju dominantan stav u odnosu na vas. **Vežbajte nepokolebljivo vođstvo svaki dan, pogotovo tokom šetnje.** Energija koju emitujete je poruka koju šaljete svom psu.

Posvetite najmanje sat vremena za jutarnju šetnju sa svojim psom. Pas mora da oseća da imate zacrtan način ponašanja koji očekujete od njega da sledi. Iskoristite energiju psa na pozitivan način.

Ne očekujte više od svog psa nego što očekujete od svoje dece. Psima je neophodna disciplina. Postavite im pravila, granice i ograničenja kao i ljubav.

Izbegavajte podržavanje straha kod svog psa kao i nesigurnost. Zamislite uspešan scenario i držite ga se u svojoj svesti kada se obraćate svom ljubimcu.

Vi ste izvor energije za svog psa. Vi ste njegov uzor u ponašanju.

Proširujte svest svog psa jer psi žele da znaju kako treba da se ponašaju. Dopustite da pas radi za vašu naklonost. Vaš miran i odlučan stav, kao i vaša ljubav će intezivirati sve kvalitete vašeg psa.

Psima je potrebno vreme “rada” i “odmora”. Povezujući ova dva vremena zajedno postićete njihovu opuštenost, izbegavate njihovo nestrpljenje i destruktivno ponašanje.

Psi nas mogu naučiti toliko toga – oni žive u ovom trenutku. Probajte i Vi.

20 Razloga zašto psi ne slušaju

- 1. Niste se postavili kao autoritativna figura vašem psu.**
- 2. Nagrađivali ste ga i sad neće da vas sluša ako mu prethodno ne date nagradu.**
- 3. Razmazili ste ga.**
- 4. Upotrebljavate pogrešnu boju glasa.**
- 5. Imali ste pogrešnu tehniku treninga.**
- 6. Kako da ga naučite da vas sluša kada nije uz vas ili nije na povodcu?**
- 7. Kako da mu odvratite pažnju od svih događaja oko vas?**
- 8. Niste dosledni.**
- 9. Koristite “pogrešnu” opremu za trening ili ne koristite nikakvu opremu.**
- 10. Dobili ste dominantnog psa.**
- 11. Niste trenirali svog psa duže vreme ili nikad ga niste trenirali.**
- 12. Okrivljujete vašeg psa zbog toga što je premlad ili prestar.**
- 13. Vi ste zaista glavni ali samo pola zajedničkog vremena.**
- 14. Vaš pas pokaže zube ili zareži na vas ili nekog drugog i prođe bez korekcije za to.**
- 15. Vaš pas je stidljiv, osetljiv, nežan i na taj način dobija vašu pažnju i popustljivost.**
- 16. Nemate ideju koliko dobro vaš pas ume da čita govor tela.**
- 17. Vaš pas je oprezan i ne poklanja poverenje nikome, kako ljudima tako i drugim psima.**
- 18. Ne znate kako da mu zadržite pažnju i treninzi su mu dosadni .**
- 19. Vaš pas je imao loš dan i nije raspoložen.**
- 20. Vi imate pogrešan stav i vaš pas to oseća i zloupotrebljava.**

Sada ćemo elaborirati jednu po jednu tačku:

1. Vaš pas vas zaista ne vidi kao vođu čopora i proverava vas

Vi ste ga razmazili, nutkali ga svačim, ali sigurno mu se niste nametnuli. Uvek imate opravdanje za to što pas nije uradio šta ste mu rekli protiv njegove volje ili za čisto ignorisanje vaših komandi. I sada vas vaš pas ispituje da vidi da li ćete da istrajete u tome što tražite ili ne. Kad biste mogli da čitate misli svog psa, šta bi čuli? “Ma daj. Ko ti je dao ideju da ja treba da slušam TEBE? Da li ti sad vidiš sebe kao velikog i moćnog vođu čopora. Ćuti i dodaj mi tu igračku ili ću ti se popiškiti i pokakiti na krevet!!!

2. Vaše vaspitanje se zasnivala na nagradama i sad kolabira

“Dokle god imaš te nagrade u ruci radiću šta god mi kažeš” prolazi kroz glavu vašeg psa dok nastavljate da mu ih dajete a vi to zovete “vaspitanjem ili dresurom”. Morate shvatiti da vaš pas mora da vas prihvati kao vođu čopora i da vas poštuje kao sledbenik. To znači da je shvatio gde mu je mesto u vašoj porodici odnosno čoporu. A to mora da postignete kroz vaspitanje, što znači red, rad, rad, rad i disciplina. Poštovanje mora da zaradite, da zaslužite, ono se ne dobija za džabe ni kod ljudi.

3. Razmazili ste svog psa da vas sada ne uzima za ozbiljno

Razmaženi psi, baš kao i razmažena deca ne slušaju vas niti ikog drugog. Ti psi vas motaju oko prsta i to znaju. Oni su vas vaspitali i vaspitaju vas svakodnevno. Sve što je potrebno je da laju, grebu, vrte se, skaču, ili čak reže a vi se osetite hipnotisani i shvatite da radite stvari protiv svoje volje, ali ipak popustite. Ista slika može se videti svakodnevno kod roditeljima sa nevaspitanom decom. Oni tim roditeljima rade šta žele i diktiraju im način života, a roditelji su tako bespomoćni da ih biju, viču na njih ili su jednostavno digli ruke od njih. Ono što najviše škodi toj deci je da ako rano ne nauče disciplinu i ponašanje, oni će se boriti ceo život da to izjednače. Takvim osobama je kad odrastu teško ustati izjutra, kasne stalno na sastanke i najčešće imaju dugove, nasilini su i nemaju srećno partnerstvo, život im je u ruševinama. Da se vratimo na pse, neki od tih pasa uređuju život svojih vlasnika samo zato što su prestari, premladi, mali, hendikepirani ili su imali operacije. To je vrlo uobičajno sa psima koji su bili zlostavljani u prošlosti ali su se totalno oporavili kod svojih novih vlasnika. Bez obzira što vašem psu nedostaje noga, oko ili im je na žalost preostalo par meseci života, ipak treba da pokušate da ispravite njegove loše navike i da sprovedite svoja pravila, postavite granice i ograničenja. Da navedem Milin slučaj, psa kojoj su odrekli sve četiri noge, njoj takođe treba red, rad i disciplina pa posle naklonost i ljubav. I ona je pas i njoj je na prvom mestu da sme da bude pas, od vlasnika zahteva da bude pravi vođa čopora da bi imala priliku da vrati poverenje i poštovanje u čovečanstvo i da bi se potpuno rehabilitovala.

Cezar Milan je to lepo rekao: “Psi ne žive u prošlosti, već u sadašnjosti.” Fantastično, psi to rade vrlo dobro. Pravi su borci i adaptiraju se skoro na sve situacije.

Nemoj se lažemo, mi znamo da je pas vrlo pametan. On tačno zna šta prolazi kod vas a šta ne. Sad, ako ste ga razmazili do srži, možete očekivati da ignoriše vaše komande i osramoti vas u javnosti. On zna iz prethodnog iskustva da niste dosledni. Ipak kad shvatite da ste ga skroz razmazili i da to nije dobro za njega, trebaće vam pomoć. Razmaženi psi znaju da će se izvući čak i ako piške i kake svuda uokolo. Ipak, toliko su slatki i ironično većina vas će naći opravdanje za njihovo takvo ponašanje. Ti psi će lajati, grebati, prositi, uništavati nameštaj, krasti hranu ili šta im god padne na pamet. Neki će čak i napasti drugog psa ili ugristi vas. Da, oni su kao razmažena deca. Ali nadajmo se kad možete decu da vaspitate i promenite možete i psa!

4. Pravi način izgovaranja komande

Da li ste znali da su mnogi dreseri žene? Ako ste žena i ovo čitate, ne brinite. Ipak, ako vaše komande zvuče kao: “seddddiiii”, “neeeee”, ili “lezzziiii”, vi ga molite i ubedjujete a ne zahtevate. Vaše komande ne bi trebalo da imaju melodiju, ne pevajte, jer tada zvuče kao molba i koristite pogrešan ton i izgovor. Uvek govorim svojim klijentima “Ne vičite, ne molite, ne ubedjujete psa, ne vucite ga. Jednostavno recite mu komandu”. Pravilno je da vam glas bude smiren, ozbiljan i odlučan. Naravno da to i mislite, ali pitajte nekoga ko vas poznaje i posmatra. Starešine u vojsci daju komande, oni nikada ne mole, ubedjuju ili raspravljaju komande. Naravno da ja ne tražim o vama da se vičete kao starešine u vojsci, nego da imate taj stav, dao sam komandu i ta mora da se izvrši, kraj, nema diskusije.

Govor tela naravno uključuje i mimiku, ako imate mimiku kao Paja Patak, vaša komanda neće zvučati previše ozbiljno, već ćete zvučati kao Paja Patak, verovali ili ne, to je činjenica. Trebalo bi da zvučite odlučno, ako imate mimiku koja je odlučna i ozbiljna, nemoguće je zvučati kao Paja Patak. Zamislite starešinu koji sa osmehom na licu daje komandu „MIRNO“, svi bih se smejali umesto da zauzmu stav „mirno“. Čak neki dreseri prave greške urlajući komande, što je krajnje nepotrebno, pogotovu jer psi tri-četiri puta bolje čuju od nas. Zašto onda drati se na stvorenja koja čuju bolje od nas? Ukoliko zaista nije hitna intervencija, čuvajte svoj glas. Svaki put se slatko nasmejem kad čujem kako se neko dere na psa a glas mu odzvanja, autoritet nikad nije glasan, nije nasilan ili mora da se izbori. Ako vaš pas odbija da sedne ili stane, to je vaša greška i vi morate nešto kod sebe da izmenite. Zato, smirite se, polako, ni Rim nije za jedan dan izgrađen...

5. Loše ste trenirali psa i sad mora sve iz početka

“Dobar” trening psa retko dolazi prirodno. Većina radi dosta pogrešno. Ne zaboravite nije stvar u vaspitanju već u “dobrom” vaspitanju koja dovodi do savršenstva. Ako gledate najbolje dresere, videćete da oni ne razmišljaju koliko dugo treniraju svoje pse. Brzo ćete shvatiti da je KAKO trenirate psa jako bitno!

Mislite na to kao na igru. Svako može da igra fudbal. Videćete ponavljanje istih pokreta i šuta na igralište, ponovo i ponovo. To nije veština, ni tehnika, ni stil, ni opušteno, ni originalno, a ipak se čovek oduševi svaki put, zaludejući se da je najbolji fudbaler na svetu koji je ikada igrao!

Bez obzira da li je igranje fudbala ili vaspitanje, vaša tehnika, vaš tajming, vaš stav, vaš govor tela i mimika, vaš odnos i vaša želja da prihvatite konstruktivnu kritiku vas vodi do uspeha i igra najbitniju ulogu. Ništa se ne može postići preko noći, zato dozvolite sebi i svom najboljem prijatelju greške i spor napredak. Strpljenje i doslednost će vas sigurno dovesti do željenog cilja.

6. Kako da naučite svog psa da vas sluša sa udaljenosti i bez povodca

Teško je reći da je vaš pas stvarno vaspitan ako zavisite od toga da li je na povodcu ili ne. Bez obzira koliko ste oprezni, vaš pas će se izgubiti jednog dana igrajući se ili još gore, izleteti ispred kola. I ako ste vi jedini oprezni u porodici, ali ponekad se morate osloniti na decu, muža, komšiju. Zato kad krećete sa vaspitanjem neka to bude bez povodca ili će vas i vašeg psa posle skupo koštati.

Ili spadate u kategoriju neodgovornih vlasnika koji vole da se šetaju sa svojim nevaspitanim i nepredvidljivim psima bez povodca. Zapitajte se, da li ste sasvim sigurni u svog nevaspitanog psa i da ste bez trunke sumnje u potpunoj kontroli čak i ako vam je pas van domašaja? Šta ako se pojavi drugi pas? Šta ako dete istrči ispred vas i pas skoči da ga pozdravi i obori ga na zemlju? Nemojte zaboraviti na mačke, veverice ili ako živite negde u selu, kokoške, pilići, ovce, ili čak jelene? Šta sa lisicama ili vukovima?

Možete vikati “NEEE”, “HEJJ”, “VRAĆAJ SE”, “STANI” ali možete biti sigurni da svog psa u tom trenutku niko i ništa neće zaustaviti. Nevaspitan pas jednom pušten sa povodca, zadovoljiće sebe i svoje prirodne potrebe, misleći “Ja ću eksplodirati od frustracije, to mi je sada potrebno”. Sledeće, ako vas on ne sluša ni kad je na drugom kraju sobe, budite sigurni da neće ni spolja bez povodca. Nažalost to je ono što dobijete kada vam je žao vašeg ljubimca i imate milosti i pustite ga da se istrči. Vaš pas bi trebao da vas sluša svugda i sa udaljenosti, na drugom kraju sobe, na kraju dvorišta, u parku, kad god je pušten sa povodca, bili gde i bilo kad. Većina vlasnika su nesigurni kad je pas pušten i van domašaja. To samo govori da psi nisu vaspitani.

Morate uvek biti svesni toga da pušten pas znači TOTALNA VERBALNA KONTROLA u svakoj situaciji. Ne mislim samo na osnovne komande kao što su : sedi, stani, na mesto, lezi ili dođi. Isto i komande koje mu dajete sa udaljenosti “NE”, “ostavi”, “fuj”, “miran”, “budi dobar” ili bilo koja druga komanda koju ste naučili svog psa .

Zašto je posedovanje potpune kontrole nad svojim psom sa udaljenosti toliko važno? Siguran sam da u kućnom okruženju vaš pas 99% vremena pušten da slobodno šeta čak nije ni u vašem vidokrugu. Uvek razmišljajte o faktoru iznenađenja. U slučaju „Kako ću ga kontrolisati bez povodca?”. Evo moje filozofije:

RED, RAD I DISCIPLINA (I NARAVNO, LJUBAV)

Što bolje pripremite svog psa i sebe na to sta može da se desi, bićete spremniji za stvarni svet.

Iz svog iskustva i rada sa mnogo isfrustriranih vlasnika pasa, iznenađuje me kad vidim koliko mnogo ljudi nije ni bilo blizu vaspitanja pasa bez povodca.

U dosta zemalja kao i u Srbiji postoji zakon o tome kako se psi šetaju sa povodcem. Zato morate biti u potpunoj kontroli svog psa ako se slučajno oslobodi povodca. Možda niste o tome mislili na taj način, ali siguran sam da ste me shvatili. Moji psi su isključivo “ulični psi” i potpuno su vaspitani bez povodca. Fantastične su stvari koje rade, i kako su poslušni i to bez nagrade, magije i bez trikova.

Znam da ćete biti zadivljeni rezultatima kada ja ili drugi dreser to postigne i sa vašim četvoronožnim prijateljem. Dreseri koji zagovaraju dresuru bez povodca su oni koji u stvari imaju podršku svojih dresiranih pasa, što je ekstremno teško. Uostalom, trebalo bi da praktikuju to što pričaju i vas uče...

7. Naučite umetnost skretanja pažnje

Ako spadate u tu grupu vlasnika koja ima malu ili skoro nikakvu kontrolu nad svojim psom kada je radostan i veseo jer su vam došli gosti, u društvu drugih pasa ili u društvu porodične mačke, onda će vas ova tajna zanimati.

– Tajna za skretanja pažnje vašeg psa –

Vaš glavni cilj bi trebalo da bude da postignete totalnu kontrolu nad svojim psom gde god da ste. Ali PRVO bi trebalo da vežbate kod sebe kući, dvorištu ili u neposrednoj blizini. Kada apsolvirate sve komande na domaćem terenu, tek tada možete izlagati svog psa većim iskušenjima bez povodca na ulici. U suštini, oboje treba da postanete sinhronizovani tim . Moguće su sve vrste ometanja koja nas okružuju vrebaju i moramo biti spremni za sve njih. Tajna je zaista biti zanimljiv za psa, ako je šetnja uvek ista i ništa se ne događa, tako da je i vama dosadno zašto nebi ni psu bilo dosadno? Budite uvek zanimljivi vašem najboljem prijatelju i onda ćete imati i radost i poslušnog, izbalansiranog psa.

Jedan primer, vaš pas ne bi smeo da laje posle komande “miran”. Nije važno šta se dešava oko vas , miran znači miran. Šta god da se događa, vaš pas ne sme da se pomeri. Većina pasa mojih klijenata pre

vaspitavanja sa mnom bi ostajali mirni par sekundi, što govori da je većina tih pasa bila mirna zbog nagrade, a ne zbog njihovih vlasnika.

Videćete da spremnost vas i vašeg psa da reagujete i da ga imate pod kontrolom u svakoj situaciji, olakšava i čini šetnje pravom radošću. .

Ono što većina ljudi hoće nije ono što i vi hoćete!

Dosta godina, pomažem stotinama različitih vlasnika i primetio sam da svi više žele “lepo vaspitanog psa” nego super dresiranog psa. Ljudi ne mare mnogo da li njihov pas osvaja titule, trake, trofeje itd. Nemojte me pogrešno shvatiti, imam mnogo poštovanja za takmičenja u poslušnosti. Fantatični su, kao da gledate olimpijske igre, tu možete videti pse i njihove vodiče kako su uigrani. Ali nisu svi zainteresovani za uigrano izvođenje pokreta. Većina vlasnika bi radije da imaju ljubimca sa lepim manirima nego uigrane. Ja vaspitam pse i treniram vlasnike na taj način da njihov pas sme i da ostane pas i da se ponaša kao pas.

Budite iskreni prema sebi. Ako vam nije bitno da li vaš pas može da preskoči obruč ili da ide na takmičenja onda vaš pas je već sasvim zadovoljan i srećan. Ipak poslednja stvar koja vam treba je da još skače na trosed, da krade čarape, da prosi kad jedete. Siguran sam da je vaš pas već ukrao i sažvakao sve sa vašim mirisom. Podsetite se vaših omiljenih cipela, mobilnog telefona, daljinskog upravljača, novčanika ili vašeg omiljenog donjeg rublja.

Ipak, nije bitno da vaš pas hoda savršeno usklađeno pored vas. Konstantna šetnja na povodcu lagano je dovoljan razlog za slavlje. Ako vam uspe da vaš pas dođe svaki put kada ga pozovete, e to je fantastična stvar. Postigli ste uspeh.

Nema potrebe za konstantnim skretanjem pažnje psa da gleda u vas ili vašu ruku. Dokle god vaš pas reaguje na vaše komande i ignoriše sva događanja u okolini, to je ono što se računa.

Bez sumnje, uzeti par privatnih časova sa ekspertom je skupo. Ali kao i većina stvari u životu, dobijete ono što ste platili. Na kraju, uvek treba da potražite različite načine da postignete da vas vaš pas sluša u raznim životnim situacijama. To bi trebalo da postignete bez vikanja, udaranja ili konstantnog podmićivanja. To je moment kada se vlasnici obraćaju meni za pomoć. Tada kažu: “Dejane, sve prestane da funkcioniše kada nađemo na..... Oni očajnički traže moju pomoć zbog nedostatka iskustva i tehnike vaspitanja. Svi su bili presrećni da nauče komunikaciju i tako da zadobiju pažnju svog psa.

Pre nego što tražite od svog psa da stane ispred drugog psa, ispred vaše mačke ili gosta ... morate da ga vaspitate da stane i bude miran u dnevnoj sobi, kuhinji ili dvorištu duže od 5 minuta! Morate da kažete “miran” na dva metra od vas, ispred svojih ulaznih vrata / širom otvorenih, i on da vas sluša. Onda, olabavite povodac da vidite da li će pas tumarati okolo ili sedeti mirno?

8. Zbunjujete svog psa svojom nedoslednošću u izdavanju komandi

Vi i vaši ukućani niste dosledni i jasni sa svojim komandama. Uvek je u pitanju i vaš stav vaspitanja. Ne smete reći koje koristite vi i vaši ukućani svakodnevno da menjate. Jedanput kažete svom psu kad skače po trosedu “dole”, “ne skači” ili “ne!”. A onda sledeće put mazite svog psa i kažete mu “Znam, znam ljubavi... i ti si meni nedostajao”. Sada kada bi ste mogli da čitate misli svog psa čuli biste “Ti sam ne znaš šta hoćeš, kako onda ja da znam?” Doslednost je ključ dobijanja konkretnih rezultata i što je još važnije, morate biti dosledni radeći to na pravi način. Znači smireno i odlučno!

Mnoge vlasnike koji ne vežbaju i vaspitaju pse, pas vaspitava i on vežba njih. Oni se nadaju da će postići nešto čak i ako rade pogrešno ili čak ništa. Nada umire poslednja, ali nije besmrtna. Da li vas to podseća na nekog?

9. Koristiti opremu je veoma bitno

Psi su danas pametniji, jači, mišićaviji i spretniji nego ikad. Pogotovo naši ulični psi. Uvek kažem: „Koji pas preživi naše ulice, preživeće sve“. Kućni ljubimci, rasni ili mešanci, zahvaljujući veterinarskoj nezi i dobroj hrani koja je sofisticiranija nego pre deset ili dvadeset godina, u stanju su da žive mnogo godina. Zašto ne bi iskoristili taj potencijal i za nas? Ljudi su danas više lenji, zaposleniji, pod stresom, bolesniji, deblji i bez kondicije više nego ikad. Treba iskoristiti tu veliku priliku i izlaziti u šetnje sa psom, što je više moguće. Kao što su stručnjaci dokazali da ljudi sa kućnim ljubimcima žive duže, pogotovo vlasnici pasa, znamo da svakodnevna šetnja održava zdravlje i produžava život. Najlepše je šetati se sa društvom, a pas je najbolji prijatelj čoveka. Šetati se sa psom znači svet i prirodu videti kroz pseće oči, probajte, bićete iznenađeni šta ima sve da se istraži što do sada niste ni primetili iako ste prošli često tim putem. Mnogi ljudi idu na meditacije ili se bave sportom. Pas nam sve to može dati u šetnji, ako se sećate šta Cezar kaže, a ja to samo mogu da potvrdim, psi žive u trenutku, probajte i vi. Ne samo da nam pas ukazuje da smo u trenutku izgubljeni u mislima i tako nam pomaže da se fokusiramo na trenutak, već za vreme šetnje nas tako vadi iz misli o brigama i problemama i poklanja nam sreću i radost. I to svakodnevno, nebitno da li napolju sija Sunce ili pada kiša, da li je leto ili zima koju bolju motivaciju možemo imati da izađemo u šetnju i na svež vazduh?

Da se vratimo na temu, danas su psi fizički jači, i oni su u definitivnoj prednosti nad nama. Kako da premostimo tu razliku? Jednostavno, koristeći pravu opremu za vaspitanje da privučemo pseću pažnju čak i u najizazovnijoj situaciji koju možete da zamislite.

U opremu spadaju:

- Dobar povodac (ne prekratak ili sa puno čvorova ili traka)
- Dobru ogrlicu (Troogrlicu)
- Dugi ili radni povodac (za dresuru sa daljine)
- Prostirka (za kućne treninge malih psa)
- Davilica (koristi se za vežbanje pasa)
- Pojas za vezivanje u autu: (da bi pas bio osiguran i miran u toku vožnje)

NAJGORA oprema za vaspitanje pasa na tržištu:

Najbeskorisnija stvar u opremi po pet-shopovima su svakako amovi. A najinteresantnije je da skoro svi vlasnici ili trenutno koriste ili su koristili jedan ovakav proizvod u prošlosti. Siguran sam da ako je vaš pas neposlušan, jedan razlog je što ste ga šetali sa amom. Sa ovakvom opremom nemate nikakvu kontrolu da zaustavite svog psa kada povuče. Stvari mogu postati još gore ako vas dvoje naidete na drugog psa koji je agresivan. U stvari, vaš pas može da vas bolje vuče i cima sa amom. Dakle moj stav je da sigurno neka oprema je dobra a neka NE; neka je dobra neko vreme, neka samo dok vežbate ali samo tad. Npr. moja Troogrlica, ona se samo za vaspitanje koristi, posle uspeha vam nije više potrebna za svog psa.

Postoji oprema koja je dizajnirana za sve vrste pasa. Sve što treba je da ocenite koja odgovara vašem psu i vama da ga na najlakši način vaspitate.

Ozbiljne mane amova i brnjica koje se navlače

Amovi ograničavaju ili provociraju pse. Svaki vlasnik može da ograničava psa. Nije potrebna nikakva tehnika. To podrazumeva da se rвете sa svojim psom kao što to rade vlasnici pasa širom sveta. Takođe, amovi su napravljeni da bi pas mogao da vuče ili da vas vodi. Obratite pažnju na pse koji se takmiče u povlačenju, praćenju, traženju i spašavanju ili čak psi za pomoć ljudima sa invaliditetom, psi vodeći za slepih. Videćete da svi ti psi nose nešto slično amovima. To tako liči na vas da “dozvoljavate” da vas pas vuče bez mnogo truda, jer ga to ne samo izaziva nego ga čak i motiviše da vuče. Video sam slične brnjice i amove koji se koriste za treninge napada.

Tako i brnjice koje se navlače na njušku, nisu mnogo različite od amova. To je isti concept kao kod opreme za konje. Ako pažljivo pogledate opremu, primetićete da to i nije toliko nežna oprema. Većinu vremena dok vaš pas vuče i cima, to ostavlja trag na vašem ljubimcu, nekad krvari ili ostavi ožiljke za ceo život. Pitajte bilo kog vlasnika koji je probao tu opremu. Postojale su ozbiljnije povrede vrata pasa u periodu korišćenja opreme. To je zato što je telo psa građeno tako da podnese veliki pritisak čak i ugriz od drugog psa u predelu vrata, ali ne i uvrtnje njuške. Sigurno ste primetili da se stalno češu, tresu glavom, i trljaju nos po travi očajnički pokušavajući da se oslobode.

Vaš pas može i hoće da se navikne na ogrlicu, povodac, davilicu, i to zato što su one dizajnirane za njihov vrat. U stvari svaki pas hoće vremenom zaboraviti da je uopšte ima. Što je razlog zašto je jako lako da se posle oslonite na vaspitanje bez povodca. Većina pasa koja dolazi kod mene na vaspitavanje, bila je „vaspitavana” pomoću brnjica, amova ili fleksija. Na stranu sve ovo, ako to funkcioniše za vas, a pogotovo ako mislite da je vaš pas suviše jak, prevelik, ili vi imate bilo koje fizičko ograničenje onda da, u svakom slučaju treba da koristite ograničenja za svog psa nego da ga izgubite i izazovete kaos i neprijatnost.

Još jedna činjenica koju je teško ignorisati: amovi, davilice sa bodljama i ogrlice sa strujom od vas prave opasnog i neodgovornog vlasnika psa. A vaš pas ostavlja utisak agresivnog i nepredvidivog psa! Većini ljudi automatski pretpostavlja da vam treba i brnjica za psa. Misliće da je vaš pas nepredvidljiv ili čak lud. Svi će misliti da šetate “monstruma” i sklanjaće vam se sa puta. Znači amovi, davilice sa bodljama i ogrlice sa strujom su idealni ako želite da prepadate ljude na ulici. Ne verujem da želite da nosite natpis “Ne brinite, moj pas nije lud, ovo je samo način da me ne vuče, da me sluša” svaki put kad izađete sa amovima, davilice sa bodljama i ogrlice sa strujom na psu u šetnju.

Dakle, šta više želite? Da li biste radije izgledali kao okrutni vlasnik psa ili biste radije da svi misle da imate ludog, nepredvidljivog psa? Toliko.

Neki rade sa žabicom! “Žabica” je prekrivena zamena za nagradu:

Uvek koristite svoj glas!

Dakle, koja oprema je dobra za vaspitanje pasa?

Ovo može da bude iznenađenje za većinu vas, ali davilice su najbolja oprema vrhunskih dresera. Ti dreseri obožavaju svoje pse i nikad ne bi uradili ništa što bi povredilo njihove ljubimce na bilo koji način. Neki od njih vole svoje pse više nego svoje supružnike. Ceo njihov život se vrti oko njihovih pasa. To su psi koji uživaju u najboljem, jednu najbolju hranu koju možete kupiti za novac. I naravno, dresirani su sa najboljom opremom ili da kažem “sa najefikasnijom opremom dostupnom na tržištu”. I to nikad nisu amovi, brnjice, davilice sa bodljama i ogrlice sa strujom ili žabice. Oni se oslanjaju na humanu upotrebu davilica.

Sami odgovorite na ova pitanja: Ako najbolji dreseri najboljih rasa veruju u humanu i neagresivnu upotrebu ovih pomagala, zašto ograničavate svoje opcije? Ponavljam, treba da koristite sve što će privući

pažnju vašeg psa i omogućiti vam da ga kontrolirate u svim situacijama. To je samo mudra opcija.

Različiti pristupi i različiti izbori oprema trenera

Ja sam otvorenog uma i ohrabrujem ljude za upotrebu različite opreme. To je najlakši način da saznate koja oprema je najbolja za vas i vašeg psa, bitno je samo da za vas i vašeg psa to deluje. Vidite, za mene je jedna priča da kontroliram vašeg psa sa određenom opremom, stavom i najbitnije energijom a druga priča da vi uz pomoć iste opreme, stave i energije uspete da kontrolirate svog psa. Na kraju, to je vaš pas, i on treba da reaguje na isti način prema vama kao što reaguje prema meni. Budite sigurni da svaki deo opreme koristite korektno i humano.

SAVET: Znaete da koristite dobru opremu, stav i energiju kada ste u stanju da skrenete pažnju svog psa, bilo gde, bilo kad u bilo kojim uslovima. Ako vam vaša oprema, stav i energija omogućava da vaš pas sluša i prepusti vam se u bilo kojim uslovima, računajući druge pse, mačke, goste, džogere, kola, poštare, onda je to oprema, stav i energija na koju treba da se oslanjate. Meni je to zdrava logika. Jako brzo ćete shvatiti da koristite pravu opremu u kombinaciji sa svojim pozitivnim, smirenim i odlučnim stavom i energijom, kad postignete sjajne rezultate. Isprobajte različite stvari i bićete nagrađeni uspehom.

U mom radu i u slobodnom vremenu, praktikujem istu proceduru. U zavisnosti da li ima nepoželjno ponašanje, traumu ili poremećaj ličnosti, prvo analiziram ličnost psa, njegov nivo energije, snagu, predatorski instinkt, osetljivost i tvrdoglavost, zatim kako se slaže sa vašom ličnošću, životnim stilom ili bilo kakvim fizičkim ili psihičkim ograničenjem koje imate. Onda dopustim psu da mi pokaže gde je izvor poremećaja. Spojim se sa njim na duševnom i psihičkom nivou, kao što bi to moj radni pas Laki uradio.

Važno je da isprobam različite puteve da bih video koji mi najbolje pomaže da na najbolji način uspostavljam ravopravni odnos sa psom. Najvažnije je da testiram reakciju psa u stvarnom svetu u različitim situacijama. Na kraju, moja ekspertiza će vam pomoći da nađemo najbolji način rehabilitacije na koju će vaš pas reagovati i opet se izbalansirati.

10. Imate „sreću” da ste dobili alfa psa

Često se dešava da ljudi pomešaju tvrdoglavog psa sa dominantnim i agresivnim psom. Imate one koji komanduju kod kuće i u porodici ali su pitomi u javnosti. Zaista se neki psi tako ponašaju. Možda su dominantni u kući ali napolju su vrlo stidljivi, čak puštaju da drugi psi dominiraju nad njima.

Svaka rasa kao i mešanci, svakog godišta, bilo koja veličina psa, može upravljati vašim životom ako mu dozvolite. Interesantno je da ljudi često kad čuje reč “dominantan” automatski misle na Pitbula, Nemačkog ovčara ili Rotvajlera koji je ogroman. Ali naprotiv, mogu vam reći da su Čivave ili druge male rase mnogo češće dominantni psi kao i Koliji pre nego recimo Stafordi. Tvrdoglav pas ne znači da je dominantan ili agresivan.

Zašto pas misli da je car u vašoj kući? Ti psi nisu dominantni uopšte, tako se ponašaju jer su uporni da dobiju ono što žele. Tvrdoglavi ljudi nisu dominantni. Psi nisu drugačiji od ljudi. Vaš pas zna ako se dovoljno dugo opire vi ćete mu dati ono što želi. Svi oni koji imaju decu su to sigurno nekada doživeli.

Ti znakovi dominantnosti postaju očigledni kada prestanete sa davanjem nagrade ili naklonosti. Primetili ste da primoravanje psa da sluša vaše komande može postati vrlo izazovno. Da vidimo da li možete da naterate psa da vas posluša a da mu ne pokažete nagradu. Vaš pas misli :”Znam šta znači sedi. Samo sad neću da

sednem” ili “Znam šta znači sedi, ti znaš da ja znam, i ja znam da znam. Ali ja ne sedim kad vidim nešto zanimljivo! JA JURIM U AVANTURU! Kad vidim avanturu, neću stati ni za nagrade”.

11. Prošlo je dosta vremena od vašeg zadnjeg treninga

Ako ste vlasnik koji tačno zna šta treba da radi, kako treba da radi, zašto to treba da radi. Takođe znate koju opremu treba da koristite za vašeg psa, ali ste suviše lenji ili imate dobar izgovor. Onda morate da se vratite na pravi put. Siguran ćete se složiti samnom da vežbanje ponekad nije dovoljno dobro. Ne samo da vaš pas sve manje sluša nego da vaš pas se vratio u stanje kad ste krenuli da ga vaspitavate.

Kada mi vlasnici dovedu psa na rehabilitaciju ili vaspitavanje, ***pokušam da im objasnim da njihov pas neće ostati “vaspitan” doživotno bez njihove konstantne vežbe. To je slučaj sa svima bez obzira na to koji je način dresure primenjen.*** Morali bi ste da zaposlite dresera puno radno vreme za vašeg psa, inače vežba će zavisiti od vas. Ako se ulenjite ili postanete ležerni, vaš pas će kopirati vaše ponašanje i njegove reakcije će biti opuštenije, ležernije, drugim rečima sve će manje slušati, i opet će krenuti vas da vaspitava.

Neće biti razlike ni ako ne budete dosledni u vašim treninzima, i onda vi kažete psu da dođe ili da sedne, vaš pas će sigurno da vas testira ispočetka! Što znači da vaš rad i trud do sada propao, i da morate da krenete iz početka sa vaspitavanjem. Iako to ide brže i lakše nego prvi put, ipak je to napor koji ne morate da imate. Morate biti vođa čopora svaki trenutak kad ste sa vašem psom, vođstvo je doživotno ne samo kad vi zahtevate nešto od vašeg psa.

12. Pravdate psa njegovim godinama

Vaš pas nikad nije suviše mlad ili suviše star da nauči šta je u redu a šta nije. Ono što je prihvatljivo i šta nije prihvatljivo ponašanje. Zapanjuju me vlasnici koji se i ne trude da isprave ponašanje ili navike psa samo zato što je pas suviše star. A najvažnije po meni je da je vaš pas zaslužio i da bude pas, a to može samo ako mu vi date pravo vođstvo, bez obzira na godine, bolest, pol, rasu ili bili šta drugo.

Nijedan pas nije previše mlad ili previše star!

Ne samo studije su dokazale da sposobnost pasa da se dresiraju ne zavisi od toga da li pas ima devet nedelja ili devet godina, nego i moje iskustvo dugih godina. Sa pravilnom vaspitanjem i poznavajući psihologiju pasa, svaki pas može da nauči i da zna šta je prihvatljivo ponašanje a šta ne. Na primer, možete lako naučiti svog psa pravila ponašanja u kući i koje ponašanje je prihvatljivo. Uopšte nije važno koliko ima godina, koje je rase, veličine ili šta mu se desilo u prošlosti. Ako je vaš pas bio zlostavljan, zapostavljen ili je možda imao sreće da se izvukao sa ubistvom, valjanim vođstvom znači redom, radom i disciplinom, upornošću i doslednišću, on će brzo shvatiti da je to bilo tada a da je ovo sada. Ne zaboravite, da psi žive u sadašnjosti a ne u prošlosti. Pas će brzo shvatiti da od danas vlada red rad i disciplina a zauzvrat oboje dobijate ljubav i naklonost.

Ako se vaš pas ne ponaša kako treba, laje, vuče povodac, postaje agresivan prema drugim psima ili se ponaša zaštitnički pred vašim gostima, siguran sam, složićete se, da svi ovi ispadi potpadaju pod neprihvatljivo ponašanje. Ovaj tip ponašanja zahteva korekciju - momentalnu! Zašto biste trpeli takvo loše ponašanje i minuta više? Vođa čopora to ne bi dozvolio, zašto biste onda vi? Ako vas dreser obeshrabri samo zato što je vaš pas previše mlad ili previše star ili najgore što je mešanac, imate posla sa pogrešnim ili neobučenim dreserom. Kvalifikovani dreseri imaju program da redukuju ili eliminišu takvo neprihvatljivo ponašanje vašeg psa jednom za svagda. Radim to stalno, to znači rehabilitovati psa, vratiti psa u poziciju sledbenika a vas postaviti kao vođu.

Najviše na svetu volim ovo što radim i ne plašim se teškog rada. Zato mi dajte najizazovnije slučajeve. Samo ne zaboravite da ne postoji suviše star pas, suviše mlad, ili suviše agresivan pas za mene da mu ne

bih pružio drugu šansu. I ako zaista volite psa, dovedite ga kod mene pre nego što ga izbacite ili čak eutanazirate.

Zamislite da imate starijeg psa kome očajnički treba vaspitanja i modifikacija ponašanja. Životni vek pasa je sve duži. Složićete se samnom da vaš pas može lako živeti 14-15 godina ili duže od svog prirodnog života. Zapitajte se onda – da li zaista želim da trpim sledećih nekoliko godina to užasno ponašanje mog psa? Ili možda pripadate grupi optimista koji se nadaju da će se jednom vaš pas pretvoriti u vaspitanog, mirnog psa kad bude malo stariji? Mogu da vas uverim da neće biti tako, probudite se, što pre što bolje! Vrlo verovatno će ponašanje vašeg psa postajati sve gore, sa godinama.

Šta treba da znate o mom radu

Dolaze mi mnogi vlasnici štenaca koji ponekad stižu direktno iz odgajivačnice kod mene. Iznenadjujuće, ja sam jedan od nekoliko eksperata u Srbiji koji pristaju da razgovaraju iako je vaše štene mlađe od četiri meseca. Iz inostranstva znam da većina dresera nema znanje za rad sa štencima. ***To je zato što se njihov fokus i specijalnost oslanja na aspekt “poslušnosti” tokom dresure.*** Ti dreseri misle da vaš pas treba sam sebe da vaspita, i da prestane da reži sam od sebe. A neki čak veruju da će pas prestati da skače na vas i vaše goste. **Što se tiče srpskih dresera nemam iskustva da bih mogao to da komentarišem.**

Trudim se da shvatite da ja ne pričam samo o učenju vašeg psa da sedne, legne, ili čeka. U stvari, slušanje tih komandi može biti zadnja stvar na vašoj listi želja. Većina vlasnika shvati da su frustrirani onog trenutka kada probaju da štene zakače na povodac. Tada štenci kao da padnu u trans, odnosno izlude. Bore se, grizu povodac, tresu glavom, potpuno polude. Laju na sve što prođe i sve što mrdne.

Šta ako je vaše štene tek krenulo sa primanjem vakcina ili još nije ni počelo?

Većina ljudi misli da štene pre nego počne sa vaspitanjem mora da primi sve vakcine. To jednostavno nije istina. Možete pozvati mene da dođem kod vas kući, sve dok je vaše štene zaštićeno od spoljnih uticaja i mogućnosti da se zarazi. To je glavni razlog zašto vlasnici štenaca kontaktiraju mene. Kućni treninzi su uvek na vrhu liste. Nema potrebe da trpite ponašanje koje je neprikladno i kuću koja smrdi narednih nekoliko nedelja, i da to odlažete sem ako to ne želite. Ponovo, brzo ćete shvatiti da što pre počnete što pre ćete imati mir u kući i vaspitanog psa.

Ne zaboravite da samo zato što je neko rekao da je vaše štene premlado za vaspitanje, ne znači da je istina. Zapamtite, vaše štene – šta god da vi radite ili ne, neprestano uči. A vi svakako ne želite da loše navike postanu još gore ili da izazovu još više problema i frustracije. Imajte uvek na umu, ako vi psa ne vaspitate on će vas vaspitati, a i nevaspitanje je vaspitanje samo što je nepoželjno ponašanje rezultat!

Ako ne možete da nađete nikog da vam pomogne oko štenaca, ja ću vam rado pomoći. Ako nemate sreće da živite u Beogradu, možda ste raspoloženi da se dovezete do mene i da gledate kako izvodim magiju na vašem slatkom štencu. Trenutno, vaš preslatki štenac verovatno radi mnogo piški i kaki svuda okolo, za šta sam siguran da je veliko NE NE. A imaćete i mogućnost da dobijete DVD od mene sa svim potrebnim instrukcijama. U toku rad na završetku DVD-ja.

13. Vi jeste vođa copora ali ne i dosledni

Bio sam u mnogo različitih porodica i primetio nešto vrlo interesantno. U dve ili tri kuće su muškarci bili glave porodice. A ostalih sedamnaest ili osamnaest su to bile žene. Razmislite o tome. Te žene možda nisu bile veće ili snažnije od svojih muževa, ipak bio je dovoljan jedan oštar pogled i ostatak je istorija. Neke su čak

znale da zareže, i to je bilo dovoljno da njihovi muževi spuste pogled i podviju rep. Podsetite se, i kod pasa nije pol bitan već nivo energije i dominantnost! Koliko smo mi slični!

Ako ste vi vođa u osamdeset do devedeset procenata vremena, priznajte, onda dobijate i samo osamdeset do devedeset procenata sledstvo svog psa, ako ste sto procenata vođa dobijate i sto procenata sledstvo svog psa, veoma prosto jel da? Budite sigurni, tih deset, dvadeset procenata je dovoljno da dozvolite vašem psu da se izvuče, i pravi veliku razliku koliko će vas pas slušati generalno. Ili ste vođa ili niste, nema ništa između!

Za sve dame, biti glavni sa psom je isto što i biti glavni u porodici. Razmislite o tome. Ako ste glavni osamdeset procenata vremena, to je mnogo bolje nego ništa. Ali sve dokle god niste glavni svih sto procenata, vaš pas će nastaviti da vas menja. Kad vaš pas shvati da ste glavni samo osamdeset procenata, on će nastojati da to pomeri na sedamdeset, šezdeset i tako... možete da zamislite. To ne znači da vi u trenutku treba da postanete surovi narednik prema svom psu, već samo da kažete šta mislite i mislite što kažete. Ideja je da budete odlučni ali i smireni.

Pročitao sam negde, “Ko nosi pantalone ovde, vi ili vaš muž?” Odgovor je bio “Oh, Milan, on definitivno nosi pantalone u kući, ja mu samo govorim koje pantalone”.

14. Vaš pas se izvlači bez korekcija kad reži i gunda čak i na vas

Probali ste da pomerite svog psa ili da ga odgurnete od sebe ili ste ga sklonili sa kauča a on je zarežao na vas i pokazao vam zubi. Hajde da razmislimo malo psećom logikom na trenutak. Vaš pas misli “pomeriću se gde ja to hoću, Razumeš?! GRRRRRRRR!” Vidite, svaki put kada vaš pas zareži i iskezi zube na vas, on u stvari prolazi bez posledica, a vi gubite. A vaš slatki pas pobeđuje!

To je vrlo opasno ponašanje koje ako se ne sankcioniše i koriguje, postaje još gore. Ne vidim razloga da se loše ponašanje vašeg psa pogorša još više. To su psi kojima je potrebna pomoć experta za pse sa dominantnom i agresivnom tendencijom. Dosta dreseri u inostranstvo koji uče samo osnovne komponente poslušnosti, obraćaju se meni za pomoć. To je zato što nemaju iskustva sa agresivnim psima, ili jednostavno neće da rade sa njima. Oni rade uglavnom na osnovnim komandama i socijalizaciji. U suštini, ja volim izazove i radio sam na stotine takvih slučajeva. U realnosti svako će vam reći da se otarasite jadnog psa. A poenta je rešiti se problema i sačuvati vašeg psa, to je što ja najviše volim da radim, da rehabilitujem psa i tako da mu spasim život. Znam da dosta vlasnika nemaju drugo rešenje nego da psa uspavaju, ovom prilikom molim iste da mi se obrate i da psu i meni daju šansu, sve je moguće! Nema tog pas koji ne može da se rehabilituje!

15. Vaš pas je stidljiv, osetljiv ili se pretvara da je takav

Dok vaspitam vašeg psa, potrebno je da znate kada da forsirate a kada da se povučete! Neki psi se ponašaju kao da ćete ih ubiti. Neki su čak uspeli da prevare i mene na sekund ili dva. Imao sam pse koji su zavijali, cvileli i ćopali kao da su povređeni. Pojurim da vidim šta se dogodilo, i vidim psa kako sedi, sa pogledom ranjene srne. Ako imate takvog psa, morate naučiti kako da ocenite da li glumi ili ne. U većini slučajeva, potrebno je iskusno oko i godine iskustva. Prosečni vlasnici često budu prevareni i izmanipulisani od strane svojih pametnih pasa.

Zapamtite da je većina pasa vrlo vešta u glumi ranjene srne. Neki će vam čak i okrenuti leđa. Oni očajnički pokušavaju da vam izazovu osećaj krivice jer ih prisiljavate da izvrše vaše naredbe. Setite se, vođa čopore nema milosti on je uvek smiren i odlučan, i ne toleriše nepoželjno ponašanje, osećaj milosti je rezervisan za ljudsku vrstu! Situacija je još gora ako pripadate onim vlasnicima koji svog psa doživljavaju kao “dlakavu bebu” umesto kao psa, a on će to uvek iskoristi. Vidite, kao i deca, psi mogu biti vrlo manipulativni ili s vremenom da shvate šta će proći kod vas. Većina dece pokušava da se izvuče nekažnjeno od strane roditelja. Sigurno ste i vi to probali kao dete? Svi smo to probali! Tako da dobro znamo kako se to izvodi.

Neki su psi zaista stidljivi, uplašeni i osetljivi, ali neki su zaista samo dobri glumci. Viđao sam pse koji glume da su povređeni i ćopaju kada neko pokuša da im da komandu u želji da izazovu sažaljenje. Iskusan vlasnik uvek može da vidi razliku. Zapamtite da kada je pas stvarno uplašen ili nervozan, kao i mi, ne reaguju najbolje. Ali onda im što više treba vođa i smirena i odlučna energija a ne milost i sažaljenje, vi ne želite da podržavate strah i nervozu, nego morate da mu date smirenost i sigurnost.

16. Možete ovladati veštinom tumačenja govora tela vašeg psa

Reči se mogu prečuti, pogrešno rastumačiti, ali govor tela... govor tela NIKAD, NIKAD ne laže. Često možete saznati istinu iz govora tela ili mimiku, kao kod nas ljudi tako to važi i za naše ljubimce, odnosno sve životinje. U stvari, to je vrlo teško simulirati. Na primer, možete mnogo toga saznati samo gledajući kako neko stoji, hoda, ili sedi. Kako se rukuje, da li se naginje napred ili nazad, kako prekršta noge, ili se stalno vrpolti. Šta nam može reći način na koji neko stoji? Obratite pažnju da li su prekrštene ruke, ležerno ispružene, ili drže ruke na leđima. Kako vas neko gleda ili izbegava pogled vam može puno reći. Ponekad ne morate da čujete šta osoba govori. Mi muškarci to često radimo ženama. Možete reći da smo dobri posmatrači, ali loši slušaoci.

Da razmotrimo "vaš" govor tela. Ako vaspitate psa tako što se naginjete, klečite, blokirate psa svojim telom ili da ga pratite u stopu, radite sve pogrešno. Takva vrsta ponašanja u stvari daje vašem psu kontrolu nad vama. ***Kada vaš pas legne na vašu komandu bez da vi vičete, udarate ga, ili ga podmićujete, on pokazuje da vas je prihvatio kao vođu i da vam se predaje iz poštovanja.*** Jedino kada treba da se savijete je kad ga mazite i nagrađujete, ili ako imate ekstremno plašljivog psa.

Evo i primera: Ne biste prišli uplašenom psu tako što biste stajali ispravljeno sa rukama na kukovima? Većina nas zna da je to dominantan i zastrašujući stav. Verovatno biste se nagli ili čučnuli dole nadajući se da vas neće doživeti kao moguću pretnju. U stvari je i to pogrešno, vi morate da stanete i da ne govorite sa njim, da ga ne dodirujete i najbitnije da ga ne gledate u oči. Vi morate da date njemu vremena da vam on pride i da vas nanjuši, tek onda možete da mu pružite ruku i da ga pomazite i pozdravite. Psi su majstori u čitanju ne samo psećeg već i ljudskog govora tela. Morate biti sposobni da prepoznate odgovarajuću situaciju kada treba da stojite uspravno a kada da se sagnete. Drugi bitan moment koji vlasnici najčešće previde sa dugodlakim psima je kontakt očima. Ako dlaka pada preko očiju vašeg psa, verovatno nećete biti u mogućnosti da komunicirate pogledom sa njim. Možda vaš pas ima poteškoće da tumači vaš govor tela, ručne signale, mimiku vašeg lica ili govor tela i ponašanje drugih pasa. Onda važi pravilo: Ako vi ne možete da vidite oči svog psa, ni on ne može da vidi vaše. To je inače jako važno ako vaš pas ima problema sa sluhom, da li zbog bolesti ili godina.

17. Vaš pas gaji „nepoverenje” prema drugim psima ili drugim ljudima

Ovo nije isto što i stidljiv pas, uplašen, nervozan ili osetljiv. Vaš pas nije siguran da li da se prepusti, bori, beži ili bude druželjubiv prema drugima. Još nije siguran ni sa vama i pokušava da vas oceni. Da li ste bučni, dobroćudni, zli, jaki, dosledni, psiho ili samo glupi? Kakav ste vi vođa? ***Ako su vaše liderske sposobnosti slabe, vaš pas će to videti i iskoristiti.***

Kada dođem kod mojih klijenata, uvek se prvo postavim kao vođa čopora i onda ocenjujem temperament i stepen vaspitanosti kod psa a pas u isto vreme ocenjuje i proverava mene. Poverenje je veliki faktor za većinu nas a nije ništa drugačije ni sa psima. Moramo da verujemo nekom da bismo mogli da ga prihvatimo kao prijatelja, partnera, ili kao vođu. Psi razmišljaju na isti način. Kako ćete da zadobijete poverenje vašeg psa? Pa, sa uplašenim, stidljivim ili zlostavljanim psom morate koristiti poslastice, puno ljubavi i potpuno nepreteći govor tela ili gestove, i najbitnije je imate smirenu i pozitivnu energiju. Nemojte nikada zaboraviti pas uvek prvo čita vašu energiju, osećaj koji imate u sebi mnogo znači. To znamo i kad sretnemo čoveka koji je nam sumljiv ili neprijatan a ništa nije rekao ili uradio, to je samo njegova negativna energija koji mi osećamo.

Napomena: Ovo je jedna retka situacija kada slatkiše koristite kao mito. U tom slučaju, slatkiši se

koriste kao motivacija za postizanje poverenja i sigurnosti. Ima tu još neke ali ne očekujete valjda da vam odam sve tajne? To ne bih mogao da uradim čak i da hoću. Ima toliko toga da se nauči i malo prostora da bi sve stalo u ovaj priručnik. Ali ne brinite, konstantno ćemo dodavati nove sadržaje ovom priručniku koji će vam biti dostupni putem linka na našem Facebook profilu.

18. Vaša dresura je duga, dosadna i predvidljiva

Verujte mi, ljudi i psi su tako slični, to je evolucija, živeći sa nama se i njihova genetika se dosta promenila odnosno prilagodila čoveku, tako da i psima zna da bude dosadno! Ako dugo vežbate ili ste krajnje predvidljivi i uvek vežbate u isto vreme na istom mestu vaš pas je sve shvatio i postalo mu je dosadno.

Probajte ovo: Recite svom psu da donese nešto 30 puta za redom. Videćete da što mu više govorite da donese, to će sporije i teže da vas sluša. Nemojte se iznenaditi ako primetite da vas čudno gleda. Možda će samo otići ili leći i odbiti da se vrati igri. Možda će čak i zarežati na vas.

Izazovite svog psa i sebe. Budite kreativni u svojoj rutini. Ne budite predvidljivi. Počnite trening na nekom drugom mestu u kući. Jednom kad počne da reaguje lepo bilo kad i bilo gde u kući, samo tad, možete da izađete i počnete vežbe napolju. Primetićete ubrzo da je reakcija vašeg psa sve bolja na komande koje mu dajete, u drugačijem okruženju. Ne zaboravite da uloženi ekstra napor donosi ekstra rezultate. Nadogradite svaki vežbu sa još većim izazovom budite kreativni, ima tu dosta da se izmisli. Ali morate shvatiti da i psu može biti dosta vežbanja i da izgubi koncentraciju kao i mi. Tako da kad vidite da mu je dosta, da nema više koncentraciju ili volju, prestanite sa vežbom inače ćete izgubiti vaš teško zarađeni autoritet. Morate da znate kad je dosta. Moja formula je „**Bolje svaki dan 10 minuta, nego jednom nedeljno sat vremena**”. Ne očekujte od vašeg psa ono što ni vi sami ne možete da postignete.

19. Vašem psu nije prijatno ili ne reaguje na vaše komande kako ste očekivali

To može biti zbog vremenskih uslova, pretoplo, vlažno, hladno ili vetrovito. Iz nekog razloga mnogi psi reaguju uznemirenošću na vetar. Naravno, postoji vreme kada se vaš pas zaista ne oseća dobro. Možda je loše jeo ili je samo dobio virus. Ako znate da će vašem psu biti vruće, budite spremni da trening neće ići glatko kao što ste očekivali, pogotovu ako navaljujete. Vidite kad je vaš pas najaktivniji i iskoristite to vreme za trening. I mi imamo bioritam koji je kod svakog od nas drugačiji.

Čak i superizdresirani psi koji su neutralni ili sterilisani ne mogu uvek da se fokusiraju zbog đubreta u okolini, ili zbog uličnih pasa ignorišu svoje vlasnike. Zato budite sigurni da vaš pas nije u nekom fizičkom ili emotivnom bolu ili da ima neku neprijatnost, da je u savršenoj formi pre nego počnete da ga trenirate. Važno je da ne budete isfrustrirani ako trening ne ide kako ste planirali jer je vašem psu neugodno iz nekog razloga ili se ne oseća dobro. I setite se da je uvek vlasnik, vaspitač ili trener kriv a nikada pas. Pomislite kako se vi osećate i ponašate kada vam nije dobro. Možda uspete da se usresredite da funkcionišete normalno, ali bez obzira koliko se trudili, nikad nije isto kao kad vam je dobro i kada je vreme lepo i kada ste svoji.

Prosto je neverovatno kako psi dobro čitaju naš govor tela, opažaju naše ponašanje i naravno osećaju našu energiju. Ako se vi ili bilo ko iz vašeg okruženja ne oseća dobro, vaš pas će to osetiti odmah. Tako da ako se vi ili vaš pas ne osećate dobro, ili samo imate loš dan, najbolje je da tog dana preskočite trening. Odmorite se ili samo radite nešto zabavno ili čudno za promenu. Kod mene to funkcionise!

20. Imate pogrešan stav i vaš pas to oseća i iskorišćava (najvažniji razlog od svih)!!!

Morate da imate stav pobednika. Ali nemojte odmah imati stav da je vašeg psa nemoguće trenirati ili da je suviše spor. Da vam pojasnim,

NE POSTOJI RASA ILI MEŠANAC KOJA SE NE MOŽE VASPITATI.

Znam da će neki od vas misliti da su neke rase stvorene da budu “smarači”. To su samo predrasude, neki kažu da su Biglovi tvrdoglavi, neko da su neki drugi psi su tvrdoglavi, ali ako se vi na to fokusirate i u to verujete onda ćete i to ponašanje kreirati kod vašeg psa. ***Sve počinje od vašeg stava. Morate biti tvrdoglavi od svog psa.*** Nekad ne možete da odolite da svog psa uporedite sa psom vašeg prijatelja ili možda sa nekim vašim bivšim psom. Realno, svaki pas je drugačiji. Kao što vi ne možete da se poredite sa vašim bratom ili sestrom, nije realno ni da vi upoređujete svog psa sa drugima.

U suštini nije ni važno da li ćete prevagnuti vi ili vaš pas, znam ljude čiji su psi teži po deset i više kila od svojih vlasnika, ali su i dalje u potpunosti kontroli svog psa.

Mogu samo da ponovim sve počinje od vašeg stava, vašoj energiji.

Nije stvar ni koliko ste visoki, kratki ili koliko ste čvrsti, sve je u vašem stavu i energiji.

Ima stara izreka “ne sudi o knjizi po njenim koricama”, ali mi to stalno radimo. Kada ste samo jaki, tako visoki, ili dosledni, vaš pas će sigurno pokušati da vas izazove. To je naročito uobičajno sa decom i odraslima koji nisu autoriteti ili visoki. To je trenutak gde je važna pozitivna, smirena i odlučna energija.

Bili biste iznenađeni kad biste videli koliko glumci nisu visoki. Možda su niski, ali po načinu na koji hodaju, govore, stav koji imaju, čak i način na koji se boru u filmovima, zakleli bi se da mogu pobediti svakog u sekundi. Ljudi pretpostavljaju da sam ja viši i svetliji nego što inače jesam kao i da sam mlađi nego što jesam. Neki su samo fini, ali je interesantno zato što iskreno ja mislim o sebi kao o mlađem i nadam se mudrijem nego što jesam. Siguran sam da ćete se složiti da su sve ove procene zasnovane na osnovu načina na koji neko hoda, govori, misli i čak sa kim se neko druži. Uvek govorim, “pokaži mi svoje prijatelje i reći ću ti ko si”.

Da zaključimo, većina žena, je u većini slučajeva „glavna”. One prirodno imaju svest vođe. Ali ako ste žena čitalac, i vaš pas vam zadaje muke, nemojte se osećati loše zbog toga. Niste usamljeni! Nisam seksista, to je jednostavno tako većinu vremena. Moram isto pomenuti da je, obično, žena ta koja priznaje da joj je potrebna pomoć oko vaspitavanja psa. Pitajte bilo kog eksperta, da nije žena, mi bismo svi mogli još odavno da odustanemo od posla! Za razliku od muškaraca, žene su te koje PRIZNAJU da ne znaju šta da rade i to je bitna stvar kojoj se ja divim.

E, muškarci sa druge strane... Definitivno smo potpuno drugačiji. Šta mislite, zašto muškarci NIKAD ne pitaju za pravac? To je zato što bi morali da doslovno PRIZNAMO da smo se izgubili. Činjenica je da se mi kao prvo nikad ne izgubimo. Mi samo hoćemo da „istražimo” drugačije puteve. Zar je pogrešno biti radoznao i iznalaziti nove puteve u sred ničega? Šta mislite zašto većina GPS sistema koristi ženski glas?

**Ako možete da smislite još neki razlog koji mogu da dodam na listu? Ako imate predlog, obavestite me!
Ali zaista mislim da sam sve pokrio.**

Vidite, termin „dresiran” može značiti mnogo toga. Može da znači – kućna dresura, sa povodcem, bez povodca, poslušnost, lepo ponašanje, dresiranje da zna u koju sobu ili koji deo sobe mu je dozvoljeno ili ne da boravi, i naravno, dresirani da budu druželjubivi sa drugim psima ili sa gostima. Ako mislite da je vaš pas glup, najverovatnije grдно grešite. Verovatnije je da vaš pas tvrdoglav, ili prosto niste još naučili da komunicirate sa njim. ***Verujte mi***, jako je lako pogrešiti, u stvari, nema glupih pasa. Ne kažem to da bi vama bilo lakše i da bi se vi osećali bolje. Znam to kao činjenicu zato što sam vaspitao na stotine pasa i pomogao mnogim frustriranim vlasnicima pasa.

VRLO VAŽNO: Većina ljudi koji koriste „Tehniku podmićivanja” koje sam ja sreo, su vrlo vešti u objašnjavanju razloga zašto je kod vašeg psa podmićivanje neproduktivno i pokušaće da vas ubede da ili je vaša greška ili greška vašeg psa. Ne padajte na to.

Vi poznajete svog psa bolje nego bilo ko drugi. Vi znate koliko je pametan. I u većini slučajeva, nemam nikakvu sumnju da možete da procenite kada se vaš pas pretvara ili kada je samo tvrdoglav. Kada ukusan zalogaj prestane da deluje, viđao sam ljude koji su iznalazili apsurdne izgovore u tim situacijama. Iznenada bi ljudi umislili da su veterinari, nutricionisti za pse ili psiholozi. Postave dijagnozu da je vaš pas patio od nekog misterioznog hemijskog disbalansa, genetske greške, ili čak loše rase ili neuhranjenosti. Neki čak preporučuju i lekove.

Ljudi, svako zna da lekovi imaju svoje fantastične efekte i da nije neprirodna alternativa. Mi ljudi znamo sa koliko teškoća se susreću uživaoci droga. Drugi problem je da droga/lekovi često maskiraju važne simptome, sakrivajući prave razloge ili dodatne probleme. Da bi rešili dijareju kod ljudi, lekovi mogu izazvati vrtoglavicu i povraćanje.

Stvarno, da li zaista mislite da bi vaš pas mogao da vam kaže šta nije u redu sa njim pošto je popio pseći bensedin? Vaš pas ne može da čita upozorenja na lekovima i mora da veruje vašoj proceni. Dakle budite sigurni da ste dobro proučili sve pre nego što svom psu date potencijalno opasan lek.

Uspešno sam vaspitao mnoge pse za koje su drugi experti rekli da su nemogući za vaspitanje, nepovratno nepoverljivi ili beznadežni slučajevi. Neki od tih experata su rekli vlasnicima pasa da su njihovi psi osuđeni na brnjicu do kraja života ili čak da se neki „uspavaju”. Samo trenutak... To je ubijanje pasa, ne „uspavljivanje”. Molim vas, nemojmo se pretvarati. Kako vam zvuči „baciti, oboriti”? Muka mi je od tih izraza. Ako je vaš pas jako star, smrtno ranjen, onda slobodno se koristite tim izrazima. Ali ako odustajete od svog psa i odredili ste mu sudbinu, molim vas nemojte koristiti taj izraz! Ponosan sam što sam „poslednja nada” za stotine tih pasa. Koliko čujem od nekih vlasnika psi su članovi njihovih porodica. Nekima od vas su samo „glupi psi” ali ne većini. Za većinu mojih klijenata, odustajanje od psa sigurno nije opcija.

Jedan moj klijent je zvao Udruženje za zaštitu životinja da pita za savet pošto njegov pas napada druge pse. Kune se da je recepcionarka jela svoj ručak i srkala svoje piće dok je klijentkinja pokušavala da joj objasni svoju situaciju. Kroz suze mi je rekla „Dejane, nije mi čak dala šansu da završim pitanje govoreći, “Naravno, samo psa dovedite i mi ćemo ga uspavati za vas””. Mojoj klijentkinji je srce bilo slomljeno. Dok smo razgovarali, rekla je da je očekivala oni vole pse i edukuju ljude o drugim alternativama. Morao sam da joj sa tugom objasnim da to nije uvek slučaj. Zavisi gde i koga zove.

Udruženja Akcija životinje, radi tako da svakome da savet koji je koristan i uvek propagira dobrobit pasa, tako da vam mogu reći da se slobodno njima obratite.

Zamislite da vas ili nekoj vama dragoj osobi diagnostikuju neku neizlečivu bolest. I samo jedan ekspert za razliku od svih drugih skeptika, obeća vam izlečenje. Samo jedan. Da bi ste sumnjali? Naravno, bilo bi teško ne sumnjati. Da li biste mu dali šansu? Verovatno. Nema razlike ni kod većine vlasnika koji traže moju pomoć.

Šta ako „SVI” kažu da ODUSTANETE OD SVOG PSA???

Vlasnici pasa mi uvek govore slične stvari kao, „Svi dreseri su mi rekli da je moj pas nikada neće moći da se rehabilitira. Nekad mi kažu, „Razgovarali smo sa svim ekspertima i rekli su mi da nema nade!” Moj odgovor je uvek isti: „To je njihovo mišljenje i govori o njihovom neiskustvu kad se radi o nekim određenim problemima”. Vrlo je važno razumeti da u većini slučajeva to je samo njihova pretpostavka. Vidite, ne možete

je uzeti kao činjenicu sve dok **ne učinite sve što je u vašoj moći** i ne uspete da postignete bilo kakav napredak u promeni na bolje kod vašeg psa. I samo tada je to činjenica! Čak i tada, možda ipak ima još nešto što niste probali jer ne znate kako. Krajnja tačka je, ja obično kažem takvim vlasnicima, „Možete dati šansu meni i vašem psu ili da prihvatite šta drugi kažu. Izbor je na vama.” Ono što je iznenadilo mnoge sumnjičave vlasnika je kako **pristupam tim izazovima bez vikanja, dranja, udaranja, podmićivanja ili korišćenje droga. Fer je reći da mora da radim nešto ispravno!**

Ne zaboravite da je većina tih pasa bila proglašena od strane takozvanih “eksperata” beznadežnim slučajem. To me svakako čini čudotvorcem. Ili samo da imam sreće. Verujte mi, to je nije sreća. Znam da to može da zvuči kao hvalisanje, ali je činjenica. Mohammad Ali je rekao to najbolje, „Nije hvalisanje ako možete da dokažete”.

Da li možete da zamislite da brinete o nekom ko je gluv i slep? A sada zamislite da ne brinete o jednoj, ne ni o dve već o tri predivne bebe u isto vreme. One su prve trojke u svetu koje su gluve i slepe. Zašto to pominjem? Moja poenta je, da kada je neko toliko posvećen, proćiče kroz pakao da bi to ostvario. Potrebno je da budete posvećeni svom psu i da verujete u njega i sebe. Odustati je lako. Isto tako znam roditelje koji su se rešili svoje dece. Izbor je Vaš.

Krajnja tačka je, bez obzira da li je vaš pas brz ili spor, sladak ili ružan, ćelav ili dlakav, veliki ili mali, druželjubiv ili zao, vi ga možete promeniti ili barem mu promeniti loše navike:

- ✓ Skakanje po vama, posetiocima ili deci
- ✓ Mokrenje i velika nužda gde god NIJE dozvoljeno
- ✓ Napada sve što vidi, i agresivne i druželjubive pse
- ✓ Vuče vas na povocu prva 10 minuta u šetnji
- ✓ Prosi i krađe hranu u svakoj prilici koju ima
- ✓ Stalno laje u vašem prisustvu i odsustvu
- ✓ Ignoriše vaše komande, natera vas da se derete i da ga jurite
- ✓ Obara decu bez osećaja svoje veličine i težine
- ✓ Napada vaše druge pse samo da se pravi važan
- ✓ Juri mačke, kola, veverice, bicikliste i decu na rolerima
- ✓ Ohrabruje džogere da trče još brže
- ✓ I najgore od svega, režanje i keženje na strance, decu, vas i vaše ukućane

Ako se vaš pas ponaša van kontrole, vrlo verovatno je tako zato što ste mu dozvolili da se tako ponaša. Ako vaš pas ima lepe manire i dobar je uzor drugim psima, vrlo je verovatno tako zato što ste uložili sate i sate u vaspitanju. Vlasnici pasa retko „imaju sreće” sa psima koji se lepo ponašaju.

Ljudi će vas OCENJIVATI na osnovu toga kako se vaš pas ponaša. A vi kažete, „Oh on je moja beba”. Ili „To je moja devojčica”. Onda budite sigurni da vaša beba neće ubiti drugu bebu i biti van svake vaše kontrole. Zar mislite dobro o roditeljima koji nemaju kontrolu nad svojom decom? Verujte mi, većina ljudi oseća isto prema vlasnicima pasa koji nemaju kontrolu nad njima. Kada govorimo o „roditeljstvu” bilo dece bilo pasa, obezbeđivanje doma, hrane, vode, i plaćanje veterinarskih računa je samo polovina vaše odgovornosti.

NE možete dalje ako ne znate gde ste sada tačno u ovom trenutku. Bilo da ste vlasnik psa po prvi put ili iskusni vlasnik, honorarni trener, iskusni profesionalac, pomenutih 20 razloga vam omogućava da tačno ocenite dokle ste stigli i zašto ne dobijate rezultate koje ste očekivali.

Napomena: U tekstu gore isključivo mislim na dresere iz inostranstva.

Priručnik o psihologiji pasa

Mnogo knjiga o psima sam video u Srbiji ali nijedna se nije opširnije posvetila po meni najvažnijoj temi, kakva je psihologija pasa? Zato je meni najbitnije da o tome govorim i pišem, jer ima dosta nesporazuma o tome. I ovde samo mogu da se oslonim na Cezara Millana, koji kao i ja isto misli da mora da se širi naše znanje i iskustvo da bi imali sa našim pisma zaista pravo prijateljstvo. Puno ljudi misle, pa iako ja vozim kola ne moram da znam šta je u njima, ako se pokvare idu u servis. Ljudi, pas je živo biće, nije predmet, i ako je nekima statusni simbol ne znači da nema dušu, mozak i osećanja. Zato moramo da shvatimo da je pas živo biće sa dušom i mozgom. Ako to shvatimo razumećemo i da ispunimo njihove potrebe kao što mi ili naša deca ih imamo. Samo tako možemo da imamo pravi i potpuno balansiran odnos.

Psihologija pasa je ista kao psihologija svih životinja. Ljudska psihologija je komplikovana.

Žirafe imaju svoju psihologiju, slonovi svoju, i delfini koji su jako interesantni i ljudi opet imaju svoju psihologiju. Često pravimo grešku misleći da psi imaju istu psihologiju kao čovek. Mi ih humanizujemo. Ako shvatimo kako funkcioniše njihova psiha, ako ih razumemo, čak i ako lično nismo naročiti ljubitelj pasa, možemo uspeti, razumevajući njihovu psihologiju, da kontrolišemo njihovo ponašanje. Na taj način, znaćemo kako da se postavimo prema njima i uspostavimo kontakt. Ili za ljude koji se svakodnevno plaše od uličnih pasa, nije potrebno imati strah od stvorenja koji su nam najbliži iz životinskog carstva. Shvatiti njihovu psihologiju znači, ih kontrolisati bez nasilja i zlostavljanja. Vidim često ljude koji ih gađaju kamenjem! Kao da se bore protiv lava, smešno i tužno u jednom trenutku! To zaista nije potrebno, hoćete ih ubiti ili samo proći negde? Ako hoćete samo da prođete, dovoljno je smireno i odlučno proći, jednostavno.

Psi su veoma jednostavni. Životinje su veoma jednostavne. Mi smo ti koji čine život komplikovanim za njih tako što ih ne razumemo, ne razumemo njihove potrebe i njihov jezik i kako oni kreiraju svoje ponašanje. Psi ne žive u budućnosti ili u prošlosti. Mi smo jedina vrsta koja živi u prošlosti ili budućnosti. Psi i ostale životinje žive uvek u sadašnjem trenutku. Neki ljudi tek kada prožive dramatične situacije u životu počnu da žive u sadašnjosti. Tek tada su u stanju da vide lepotu u svemu što ih okružuje. Dakle, jedna stvar koju sam naučio od pasa je da živim u sadašnjosti. Ali ja moram da priznam da u tome ne uspevam uvek, ali uvek se vratim u trenutak kad mi jedan od mojih pasa pokaže da sam se izgubio, i za to sam im mnogo zahvalan. Kada mi neko dovede psa koji je napao psa ili čoveka, ja ga ne posmatram kao takvog – kao psa koji je juče napao psa ,čoveka, ili drugo nešto zgrešio, već kao psa kojem je potrebna neka vrsta pomoći. Taj pas nije napao čoveka sa predumišljajem, već je to uradio u tom trenutku, trenutku koji je prošao.

Činjenica da psi žive u sadašnjosti, ne znači da su oni viša ili niža bića u poređenju sa nama. Ono što ja hoću da istaknem je da treba da shvatite da su psi jednostavno drugačija vrsta. I ako ih ne ispunimo, kao vrstu, oni neće biti srećni. Neće imati izbalansiran, uravnotežen život. A mi ne možemo ga imati, jer sve je balans i harmonija, tako da moramo sa svim članovima porodice biti u harmoniji, suprotno će nam biti loše i čak možemo da se razbolimo ozbiljno.

Razmotrimo sada pse sa nekoliko aspekata i upoznajmo ih:

1. Psi kao životinje

2. Psi kao vrsta

3. Psi kao rasa

4. Psi kao ličnost

5. Uravnotežen pas

1. Psi kao životinje

Da pogledamo najpre kakvi su psi kao životinje. Psi ne koriste reči, oni komuniciraju razmenom energije. Energija je postojanje, ono što ste u svakom trenutku. Vrlo je važno da kada se upoznajete sa psom, pokažete mirnu energiju, punu samopouzdanja. Nikada ga ne gledate, dodirujete ili mu se obračajate, dok god on vas nije nanjušio.

Hajde sada da pogledamo pse u njihovom prirodnom staništu, bez ljudi. Imamo mamu i imamo štenad. Ti štenci moraju pronaći svoje mesto u čoporu, odnosno steći neki svoj status. Pas koji je vođa čopora, majka ili neki stariji mužjak će uvek biti oličenje smirene, samopouzdanje energije.

Oni ne ispoljavaju nervozu, paniku, tenziju, stres, već mir, samopouzdanje, pozitivnu energiju. Ovo je zajednička pojava među svim životinjama. Bez obzira na pol, tj. da li su mužjaci ili ženke, vođe čopora projektuju takvu energiju.

Jedina situacija kada psi mogu da se sretnu sa emocionalnom energijom je kad dođu da žive sa nama. „Mi, ljudi, smo jedina vrsta koja prati nestabilne vođe čopora“, kaže Cezar Millan. Koliko god to zvuči smešno, znate i sami da je to često tako. Iz tog razloga, psi imaju problema kada dođu da žive sa nama. Mi za njih imamo drugačiji plan od onog koji im je priroda namenila. Kada usvojimo kućice, mi ih tretiramo kao da su oni naše bebe. Takav odnos je odnos u kojem čovek počinje da ispunjava svoje potrebe za nežnošću i ljubavlju i počinje da zaboravlja šta je bitno za njih. Tada psi stižu kontrolu nad nama.

Oni nas upoznaju kao vrstu energije, znaju kakvu mi energiju imamo, čak i kad imaju samo dva, tri meseca. Ne znaju vaše ime ili rasu, mislim jasno je njima da nismo psi, ali ono što znaju je energija koju delite sa njima svakog dana i šta činite sa njom.

Psi ne prate emotivnog vođu ili vođu kojeg vole, oni prate smirenog, samopouzdanog vođu. Njihova je majka smirena i samopouzdana kada ih rađa i to je prva energija sa kojom se oni susreću. Dakle, takvu energiju morate da delite, pre nego što delite sa njima ljubav. Ljubav je dar koji smo jedini mi u stanju da im damo. Mi ćemo biti jedini vođa čopora koji će ih voleti. Kako to objašnjava Cezar: Nijedan pas – vođa čopora neće za njih

prirediti slavlje ili im davati keksić da nagradi njihovo ponašanje. Vođa čopora se neće se okrenuti i reći sledbenicima : “ Ej, ljudi, hvala vam što ste me pratili 15 km. Evo, keksić svakom! ”. Niti će majka reći svojim štencima : “ Deco, danas ste se divno ponašali, ajmo na sladoled ”.

Psi od nas dobijaju sklonište, hranu i ljubav, ali postaju nestabilni, neuravnoteženi zato što više ne moraju da rade da bi sve to imali. Psu morate svakog dana govoriti šta da radi, kao malom detetu, samo oni ostaju za uvek dete. Vođstvo traje zauvek. Ljubav traje zauvek. Ali ponekad, dešava se da postanemo malo lenji i zanemarimo vođstvo i pružamo samo ljubav. To je taj trenutak kad oni dobiju kontrolu nad nama i krenu da nas vaspitaju.

Pre nego što usvojimo nekog psa, moramo biti uvereni da imamo energiju kakva je potrebna za to, pre nego što počnemo da ga obasipamo ljubavlju i pažnjom. Dakle, neophodno je shvatiti da se prvo morati baviti energijom, zatim njihovim ponašanjem. Vođa čopora je energija. Nije bitno da li je mužjak ili ženka, ako pas ima snagu on je vođa čopora. Snaga određuje ko će biti dominantan. Može se dogoditi da ako imate više psa, i jedan od njih bude ženka, ona bude vođa čopora ako je najsnažnija. Ako posedujete ovakav tip energije, možete da budete vođa čopora bez obzira na to koja je rasa psa u pitanju. Ljudi uvek biraju po rasi, ja ću dobermana jer je dominantan i jak, ili ja neću dobermana jer je dominantan i jak. Rasa nije bitna, bitna je energija vaša i pseća energija. Rasa samo kaže koje veštine taj pas poseduje, za koje zadatke je odgajivan, to je sve.

Ako ste vi srednja energija, što znaci normalan čovek sa normalnim aktivnostima, onda morate da izaberete psa sa srednjom energijom, onda ćete imati pravo prijateljstvo, ako je doberman, ok, što da ne, ili mešanac super. Jer on će vas uvek slušati i biti dobar drug. Ako ste srednja energija i uzmete psa sa visokom ili vrlo visokom energijom, onda ste u ozbiljnim problemama. On će vama uvek dominirati, iako je to čivava ili maltezer. Teže je takvog psa imati pod kontrolom. Tako ne birajte po rasama nego po nivou energije.

2. Psi kao vrsta

Hajde sad da se pozabavimo psima kao vrstom. Volim da ljude podsećam kao i Cezar da su psi životinje. Ako ovo savladate, možete sa svojim psom imati vrstu konekcije kakvu ste oduvek želeli, i koju ja imam ceo život. Ako postupate na ovaj način sa njim, dakle kao da je on životinja, imaćete sa njim povezanost kao što se psi povezuju među sobom.

Na Cezarovom primeru ću vam objasniti razliku međuljudskih odnosa i odnosa u životinjskom svetu U svakoj vezi, znamo da je neophodno ispunjavati potrebe jedan drugom. Muškarac i žena, npr. iako pripadaju istoj vrsti, imaju različite potrebe a i psihologiju. U ljudskom svetu, muškarci i žene imaju različitu psihologiju, i potrebno je raditi na međusobnoj komunikaciji kako bismo se upoznali i premostili tu barijeru. Imate hiljadu knjiga o toj temi, stvarno smo komplikovani. Kod pasa to nije slučaj. U psećem svetu pol je nebitan, bitna je dominantnost, energija.

Veoma bitna pojava u životinjskom svetu je – čekanje. U životinjskom svetu čekanje predstavlja ono što jesu. Zebre, krokodili, lavovi, sve životinje čekaju. Čekaju plen, majku ili da se nešto zanimljivo desi. Hrana u tom svetu nije postavljena na izvol'te, na hranu se čeka.

Pas, naravno, je pripitomljena vrsta, pas je prevario evoluciju živeći sa ljudima jer je jedina vrsta koja traži blizinu čoveka. Međutim, to što je domaća životinja, iako ne mora da lovi za hranu, ne znači da ne treba da

radi za nju. Kada smo ih primili pre jedno 10000 hiljada godina kod nas, primili smo ih da sa nama i za nas rade, i popunjavaju naše deficite. Da li je to čuvanje poseda ili ovaca ili za lov. Uvek su bili zaposleni, dok nismo počeli da ih primamo u naše stanove i odlučili da nam budu kućni ljubimci. Ipak su to nekad bile divlje životinje, i svi još poseduju svoj instinkt kao i mi, samo što ga mi retko koristimo u odnosu na njih. Kada su mali, čekanje na majku da im obezbedi hranu, znači upravo to – rad. Majka, dakle, već tada radi sa njima psihološki trening. Čekanje je zapravo za njih psihološka vežba.

Hranjenje treba da bude ritual. Mi tražimo od psa da zaradi za hranu i vodu. Zato pas treba da se šeta pre nego što dobije hranu i vodu. Time što se šeta i čeka, on sebi zarađuje hranu i vodu. Neće biti nahranjeni dokle god su uzbuđeni, nervozni, agresivni ili dominantni. Bivaju nahranjeni tek kada su smireni i poslušni/pokorni. Ako imate više pasa, prvo hranu dajte onom koji je najmirniji.

Majka ih dakle, time što ih ostavlja da čekaju, tera da zapravo rade za hranu. I ona neće doći k njima uzbuđena, radosna, puna ljubavi. Njihova majka nije nikad uzbuđena. Nikad. Ona je uvek smirena, odlučna i samopouzdana. Uzbuđenje postoji samo kada žive sa ljudima. Mi smo izvor te energije, a takvu energiju pas ne sluša.

Mi se uvek ražalostimo kada vidimo nekog psa kojeg ostali pripadnici čopora tuku. Psi se nikad ne osećaju loše zbog toga. Oni ga posle ližu i igraju se zajedno. Oni to ne shvataju lično. Verujte mi ja to svaki dan vidim kod mojih pasa. Mi smo ti, koji to shvatamo lično. Svojom reakcijom na takvu pojavu, svojim emocijama, mi kod pasa stvaramo traumatično iskustvo.

Npr. jedan pas je imao fobiju da hoda po uglaćanom podu. Odakle to? Jednom je koraćao po takvom podu i slučajno naleteo na staklo, staklo se razbilo. Psu nije bilo ništa, ali je njegova vlasnica dotrčala sva uzbuđena : “ O, bože, srce, jesi li dobro, jesi li se povredio...” .

Njena reakcija je stvorila traumatično iskustvo kod psa. Da se to desilo psu u odsustvu ljudi, taj pas ne bi imao problem. Drugi pas bi npr. došao do njega, njuškao ga, pas bi ustao, protresao se i onda bi zajedno nastavili da igraju. Ali psi, sami, nikad ne bi paničili ili stvorili to osećanje sažaljenja. To je način na koji se oni odnose jedni prema drugima.

Kada ljudi vide psa koji je pod stresom, prvo što oni urade je pokažu neku vrstu naklonosti ili pažnje, jer ga vide kao ljudsko biće. Ali u životinjskom svetu, slabost se ne neguje i ako je mi negujemo, mi negujemo pogrešno stanje uma kod životinje.

Ono po čemu se pas jako razlikuje od čoveka su nos, oči i uši. Psi se rađaju sa otvorenim nosićem, posle 15 dana otvaraju i oči, a 21 dan kasnije otvaraju i uši. Svoju majku najpre dožive kao miris, pa tek je onda, vide i čuju. Njihov nos, odnosno, njihovo čulo mirisa je najbitnije da bi se povezali sa nekim. Za pse, nos je ono što su nama oči. Mi ako ne vidimo, teško nam je da verujemo. Pas ničemu ne bi poverovao dok ga ne pomiriše. Nikakve reči, nikakva priča koju vi njemu svakodnevno ponavljate, neće pomoći da vas on doživi u boljem svetlu.

Hajde da kažemo nešto o pravilima, granicama i ograničenjima! Cezar Millan uvek ponavlja kao i ja, „Ove tri stvari je ljudima jako teško da uspostave“. Neko misli – “ Šta? Zar ću da postavljam pravila nekom kućetu od dva meseca?! ” Upravo tako! Njegova majka to isto čini. Ona to čini od momenta od kako su rođeni, za razliku od nas koji mislimo da je potrebno da poraste, dok u međuvremenu on vama postavi pravila, granice i ograničenja. Možete čekati koliko god hoćete, on zna da vi to ne radite. I zato se proces uspostavljanja vas kao

vođe čopora, naziva rehabilitacija, jer morate da povratite položaj koji ste davno izgubili. Zato, od samog početka, pazite da ne izgubite poziciju koju imate, ako imate priliku da odgajate štene. Potrudite se da poštujete pravila koja im majka nameće, a to je da čekaju na hranu i da šetaju sa njom samo do one granice koju im ona nametne. „Vi ste od prvog trenutka kad usvojite psa, vođa čopora, do kraja života tog psa, vi odlučite da li želite biti dobar ili loš“. To su pravila među psima i to su njihove granice. Majka im dopušta da se igraju zajedno, ali ako joj se neka aktivnost ne sviđa, ona dogradi kuće i izbaci ga iz gnezda. Na taj način ih postavi na svoje mesto, pokaže im šta je nedozvoljeno i stiče njihovo poštovanje.

Pravila, granice i ograničenja vam omogućuju da imate njihovo poštovanje. Njima je to potrebno, bez obzira koje su rase ili mešanci, da li imaju tri noge, ili jedno oko; oni svejedno imaju ove tri stvari.

3. Psi kao rasa

Posmatrajmo sada različite rase pasa. Oni svi pripadaju istoj vrsti, imaju sličnosti, ali imaju i razlike. Vrlo često imamo predrasude o određenoj rasi. Bez obzira na rasu, ako pse tretiramo kao da su ljudi, svi oni na isti način postaju problematični. Zato nemojte da se fokusirate na rasu, ako hoćete da tretirate ponašanje. Rasa samo predstavlja skup veština kod psa, kao odelo koje pas nosi i koje čini da izgledaju kako izgledaju. Npr. sibirski haski je sposoban da putuje danima. Svi psi putuju, to nije ništa neobično, samo što haski to može da radi danima. Sposobnost da putuje danima, je njegova veština.

Svaka rasa može da ima probleme, ali one rase koje su snažnije prave veću štetu. Važno je prepoznati moć jake rase pasa. Tu spadaju pit bulovi, mastifi i svi oni veliki momci i devojke koji mogu da šćepaju drugog psa i unište ga. Kada je pas, Cezar Millan ih naziva u crvenoj zoni, tj. stanju kada je spreman da napadne čoveka, to je obično kombinacija frustracije i napetosti. Prvo što se treba raditi sa takvim psom je da mu oduzmete tu energiju.

Na primer, ako pit bul pređe u crvenu zonu, ja ću ga staviti na povodac, navući ću rolere ili sesti na bicikl i pustiću psa da me vuče dok ne izbaci tu energiju iz sebe. Jer ipak oni imaju bolju kondiciju nego ja. Agresivan pas je kombinacija frustracije i dominacije. Frustracija nastaje zbog nedostatka fizičke aktivnosti, a dominacija zato što je on gazda u kući i dominira nad čovekom. Ovakvog psa je teško zaustaviti. Ono što je potrebno, je oduzeti energiju njegovom telu da bi ste stupili u kontakt sa njegovim umom. Zato i pomažu roleri, bicikl ili zimi sanke. Kada ih obujem i pustim ga da trči sto brže može, on trči i vuče me dok se potpuno ne izmori. Onda mogu da mu naredim da stane i on će se trenutno povinovati zato što mu je energija oduzeta.

Vi ste ti koji moraju imati ulogu vođe čopora, a kada imate snažnu rasu psa, morate biti veoma jak i dominantan vođa. Vođstvo ne može biti polovično, ono mora biti stoprocentno. Biti vođa čopora znači da imate kontrolu nad ponašanjem i genetikom. To znači da kontrolišete sve : kontrolišete kada jede, odmara se, čeka, koga lovi, kuda ide, kad sme kad ne. Vođa je taj koji sve govori, on ne pita ostale da li se slažu sa njegovom odlukom. To je način na koji psi funkcionišu. Sa psom nema debate, nema rasprave, nema ubeđivanje ili moljenja. Često se ljudi raspravljaju sa psima, pokušavaju da ga potkupe nagradom, keksićem. Pravi vođa ne radi takve stvari. Kako prepoznati ko je u vašem domu vođa čopora, vi ili vaš pas? Ako vaš pas skače na vas kada se vratite s posla i uđete u kuću, ako on ulazi ispred vas kroz vrata, ako laje na vas pre nego što ga nahranite, ako vi spavate, a on vas gnjavi, jednom rečenicom, ako on vas primorava da činite bilo šta, on je vođa čopora. Ako pas u 100% situacija ispunjava ono što vi tražite od njega, vi ste vođa čopora. Ne smete im dati nimalo prostora da oni vode vas.

Veliko dvorište nije dobra zamena za vođenje u šetnju, da ne pričam o psima na lancu, to je za mene neprihvatljivo. Pas svejedno može da razvije frustraciju. Ta energija mora negde da se izbaci. Lajanje je, dakle, znak da pas ima viška energije koju mora negde da isprazni. Lajanje može da služi kao vrsta upozorenja da se nešto događa, ali preterano glasno lajanje i dugotrajno lajanje bez razloga znači da je vaš pas isfrustriran. Vrlo često naše neznanje o tome šta je njemu potrebno čini da psa okrivljujemo za to što laje, a krivi smo mi što mu ne pružamo dovoljno fizičke a i psihičke aktivnosti. Nema potrebe da pokušavate da ga nagrađujete ili potkupljujete ili da mu menjate hranu ili da ga vodite svaki dan u park. Svako destruktivno ponašanje je znak da pas nema dovoljno fizičke aktivnosti. Čim ne oduzimate energiju psu, onda mu je dodajete zato što se ona, s vremenom, akumulira i ta energija će mu stvoriti stres. Pas će biti ekstremno živahan, energičan, pod naponom, i možete videti kod psa svo to uzbuđenje, zato što ga niste fizički dovoljno iscrpeli, niste ga mentalno izazivali, što nije nešto što možete učiniti u dvorištu jedne kuće. To što mi doživljavamo kao njegovo radovanje kada se mi vratimo kući je u stvari njegova frustracija zbog nedostatka fizičke aktivnosti.

Iako ja imam veliko dvorište, ja ih svaki dan izvodim u šetnje!

Postoje četiri nivoa energije kod pasa po Cezaru, ja to isto tako vidim: veoma visok, visok, srednji i nizak. Srednji i nizak nivo energije je predodređuje psa da bude sledbenik, a visok i veoma visok, da bude vođa. Postoje i psi sa visokim nivoom energije koji mogu da budu submisivni. Tako da, ako želite da usvojite psa, nemojte ga uzimati prema rasi, već prema nivou energije koji poseduje, i koji je kompatibilan sa nivoom energije koji vi posedujete. Ako vi poseduje srednji nivo energije, a uzmete psa sa sa veoma visokim nivoom energije, vi automatski postajete sledbenik. Dakle, vaš nivo energije će govoriti umesto vas. Iz tog razloga morate biti iskreni prema sebi u pogledu toga koji ste vi tip energije.

Kako prići psu? Najbolje što možete da učinite je da ga pustite da on vama pride, nemojte vi prići njemu. Dopustite da oseti vašu energiju. I ako bude hteo da nešto učini, obično će se protrljati o vas ili će pružiti glavu ka vama. To znači da je spreman da ga dotaknete. Najveći broj ljudi već posegne rukom ka psu, dok je on jedva krenuo da se približava, i momentalna reakcija psa je da se udalji. Oni se ili bore ili beže, ili vas ignorišu, ili će vam se pokoriti. Postići da vam pas bude poslušan je ono što želimo da postignemo. To želimo bez obzira kakvog psa imamo.

Kako da prepoznamo da li se pas bori sa vama? Pa, čim mu stavljate povodac, a on se opire to je način borbe. Ili npr. pas koji je na povocu, ako teži da krene napred i laje na nešto ili nekoga on je u borbenoj gotovosti. On se ne pokorava svom vlasniku.

Bežanje od neke situacije se može često videti kod uplašanih, nesigurnih, nervoznih ili čak paničnih pasa.

Izbegavanje situacije se javlja npr. kada mu pričate ili pokušavate da na bilo koji način da komunicirate, a pas ne obraća nikakvu pažnju na vas. Ili npr. kada mu prilazite, a on vas zaobilazi u širokom luku - on vas zapravo izbegava.

Pokornost, odnosno, submisivnost se može prepoznati kada npr. pas ugleda čoveka i momentalno krene radosno ka njemu. Čovek mu prilazi, a pas se opušta i opruža. To je submisivno stanje uma kod psa.

Submisivnim psima je, takođe, potreban vođa čopora. On nikada neće ni pokušavati da bude vođa čopora, ali to ne znači da mu vođstvo nije potrebno, naprotiv. Ali ako je vlasnik psa više submisivan, pas će biti snažniji od njega. A pas će se naravno mučiti, jel nije rođen za uloge vođe.

Većina pasa se zapravo rađa kao submisivni tip. U jednom čoporu postoji samo jedan vođa, tako da je uvek više pratilaca nego lidera. Submisivan pas ima potrebu za vođom, jer će jedino tako ostati submisivan, što je u njegovoj prirodi. Ali ako mu ne obezbedite dominantnost, on je taj koji će postati dominantan.

Evo zašto smatram da je šetnja veoma zdrava za psa! Na taj način, psi su u svom prirodnom staništu, tako zarade hranu i vodu, tako uče o svetu, i doživljaju svet. Hodanje ispred psa vam omogućuje da budete viđeni kao vođa čopora. Ako ne naučite da se šetate sa psom, on se nikada neće povezati sa vama kao sa drugim psima.

Ali vidite šta je interesantno - životinje vole da putuju, da se šetaju. Cezar Millan je to lepo objasnio „kao životinja, istražujući svet, pas to radi šapama, riba voli da pliva, ptica da leti“. Obično svi ljudi vole da se šetaju sa psom, ali ne vole da se šetaju sa psom kojeg ne mogu da kontrolišu. Tada šetnja postaje neprijatna aktivnost. Cezar Millan dobro kaže „Psi ne žele da se voze avionom ili automobilom, oni vole da šetaju više nego išta drugo, tako da će jednostavna šetnja omogućiti psu da se poveže sa vama na najdubljem nivou“.

Vrlo često možete videti pse i njihove vlasnike, kako mirno izbalansirano šetaju jedan pored drugog, automobil može proći, ali pas neće obratiti pažnju, ili može naići neki vlasnik sa psom koji je nemiran i laje, ali pas ostaje miran. Takvi psi se ponašaju na izbalansirani način. Psi koji vuku povodac, njuškaju sve oko sebe nisu izbalansirani psi, mokre i zastajkuju na svakom koraku nisu uravnoteženi psi.

Pozicija psa je veoma bitna. Nikada ne smete dopustiti psu da šeta ispred vas dok doživljava svet oko sebe. Ako nailazite na još neku osobu sa psom, to što vi šetate ispred svog psa omogućuje vam da kontrolišete situaciju. Na taj način, praktikovanje jednostavne šetnje omogućuje vam da steknete kontrolu nad bilo kojom rasom pasa.

4. Psi kao ličnosti

Pogledajmo psa sada kao ličnost! Ličnosti postoje samo u ljudskom svetu. Ličnost je nešto što mi stvaramo. Dajemo imena psima. Kod Cezar Millan sam čuo da je neko dao psu ime Kolumbo, zato što misli da njegov pas voli da istražuje. Ali, istina je da, zapravo, svi psi vole da istražuju.

Kulturološki gledano, mi volimo da zamišljamo da su psi ljudi. Ali da li je to dobro ili loše po psa? Mnogi ljudi dolaze i kažu mi – “moj pas je moja srodna duša”, ili “moj pas je moja bebica” i sl. Ali pas može želeći da ubije nekog, ili da se pokaki po celom stanu ili da vuče povodac i vas sa njim. To što vi njemu date ime i obraćate mu se kao ličnosti, ne daje vam pristup njegovom ponašanju. Ono što daje pristup kontroli njegovog ponašanja je energija i govor tela.

Hteo bih da sada objasnim razliku između uslovljene veštine i ličnosti psa. Naučene veštine su ono što mi koristimo da bismo kontrolisali njihovu energiju. Npr. to što mi želimo da naučimo psa da se igra loptom i on postane veoma dobar u tome, to ne znači da je on dobar igrač sa loptom, to znači da smo ga uslovili da troši svoju energiju na igranje sa loptom. Tako ga možemo naučiti i da preskače prepreke ili da se prevrće. Ličnost je nešto što mi sami kreiramo i što postoji samo u našem svetu. U čoporu pasa ličnosti ne postoje. I u njihovom svetu postoje samo dve pozicije – vođa i sledbenik.

5. Uravnotežen pas

I sada dolazimo do najvažnije stvari - doživljaj ispunjenosti i ostvarenosti kod pasa. Ako znamo da pružimo psu stanje ispunjenosti, pružićemo mu balans koji mu je potreban.

Cezar Millan kaže „Mi njima nismo potrebni da bi oni bili izbalansirani, oni su nama potrebni da bi bili bliži majci prirodi“. Za mene to važi za sve vrste životinja, imam i tri mačke, ista filozofija. Zato je naša odgovornost da uradimo sve što je potrebno, da bi se oni osećali u ravnoteži sa prirodom. Osnovna formula kojom ćete ovo postići je Cezarova sveobuhvatna formula– fizička aktivnost, disciplina, a tek onda naklonost. Red, rad i disciplina pa onda ljubav kao ja što kažem. Ispunjenost je sposobnost da pružimo životinji ono što joj je potrebno, a to je da radi za hranu i vodu, zatim da koristi svoje telo kroz fizičku aktivnost i da je mentalno stimulišemo.

Kada ste izbalansirani, vi ste opušteni. Cezar kaže: Ne morati biti milioner ili završiti fakultet da biste bili uravnoteženi . Završiti fakultet - to je trening. Uravnoteženost je sposobnost da se ostvarite na način na koji treba vaš život da se ostvari. Da biste to postigli potrebna vam je fizička aktivnost koja je dobra za vaše telo, mentalni stimulans koji je dobar za vaš um i naravno ljubav. Ove tri stvari su veoma bitne. Ovo zvuči veoma jednostavno, upravo zato što i jeste jednostavno.

Može li pas da se oseća ispunjeno i ostvareno? Naravno da može.

Veoma je bitno da ostvarite korak napred sa vašim psom. Mi najčešće, kada su u pitanju naši psi, stavljamo ljubav na prvo mesto, pa tek onda fizičku aktivnost, pa disciplinu, a vrlo često disciplinu uopšte ne praktikujemo. Neki ljudi čak praktikuju samo ljubav. Spasavaju i usvajaju pse isključivo zbog ljubavi. Na taj način, sebično, stavljamo sebe na prvo mesto. Ljubav je zapravo nešto što je više nama potrebno nego psu.

Možda ste nekad videli psa koji je specijalno obučen za slepe ljude, ako jeste, mogli ste i videti upozorenje – ne pokazivati naklonost. Ovo upozorenje je neophodno kod tih pasa, jer ako njemu pokažemo ljubav narušićemo stanje uma u kojem se taj pas nalazi. Te pse niko ne nagrađuje svakih deset sekundi. Ipak, smatramo te pse herojima, jer čine sve za te ljude. Čućete vrlo često fantastične priče o psima koji žive sa slepim ili gluvim ljudima, a imate pse koji žive sa veoma uspešnim stručnjacima, a kojima je potrebna pomoć profesionalca.

Znači najpre, ispunjavamo potrebe pasa, a tek onda postaramo se i za naše. Ljubav je ono što je naša potreba u odnosu pas-čovjek, disciplina i fizička aktivnost je njihova potreba. Imajući ovo u vidu, morate da živite svakog dana sa svojim psom, ne možete da uzimate odmor ili vikend slobodan. Svaka veza se odnosi na dve jedinke. I ne možete samo da ispunjavate svoje potrebe, a drugu osobu zanemarite. Isto je i sa psima. Starajte se da su njegove potrebe ispunjene. Jedino tako, imaćete zadovoljnog, ispunjenog psa – uravnoteženog psa.

Ako budete počeli da se starate o psu sa konstantnim izrazima ljubavi ili naklonosti, najverovatnije ćete od strane psa biti doživljeni kao sledbenik ili kao slabija energija. Naklonošću možete steći poverenje vašeg psa, ali vam to neće doneti i poštovanje koje želite. To poštovanje dobićete ako vi poštujete ono što taj pas predstavlja, a to je fizičko i psihičko biće, naravno da i psi imaju dušu. Tada možete sa njim podeliti ljubav kakvu samo ljudi dele. Vođe čopora nikada ne dele ljubav kakvu mi delimo. Životinja u vama mora da kontroliše životinju u vašem psu. Vaša vrsta mora da kontroliše njegovu. Vaša rasa kontroliše njegovu rasu. Tek tada imate potpunu kontrolu nad njim. Dakle, kada jednom preuzmemo odgovornost nad ravnotežom i uvidimo

kako je to nešto sasvim jednostavno, naročito u odnosu čovek –pas, tada ćemo moći da imamo odnos kakav smo zapravo oduvek želeli. Ljubav to i znači, biti duboko povezan sa nekim.

Ovo je ono što želim da zapamtite. Započnite svoj dan sa mirnom samopouzadnom energijom, pre nego što podelite emocije ili uzbuđenost. Odlučite se svako jutro kad ustanete, da popijete kafu i da se usredsredite za dan, zapišite šta treba da obavite i pustite sve misli da vam prođe kroz glavu, onda ostavite sve to na stolu i krenite u šetnju. Budite pozitivni i fokusirajte se na trenutak i onda sa osmehom na licu krenite u šetnju i u dan. Neka vam to postane ritual neka vrsta meditacije, brzo ćete primetiti promene u vašem životu. Sve će vam lakše padati i ljudi oko vas će vas ljubaznije tretirati. Dakle, pravila, granice i ograničenja su veoma važni za stanje uma psa. Jednostavna šetnja znači mnogo u vašem odnosu sa psom. Biti ispred psa kad ste u šetnji, čini da budete viđeni kao vođa čopora. Setite se, psi prate vođu čopora. Ne zaboravite formulu ispunjenosti – fizička aktivnost, disciplina, a onda tek ljubav. Primenjajte ovo svakog dana i videćete promenu. Ali da bi došlo do ove promene, morate se toga striktno pridržavati kao kad držite dijete – svakog dana! Ne gubite kilograme tako što samo pročitate knjigu, već pridržavajući se navedenog programa. Čim se striktno budete pridržavali ovih pravila, to će vaš pas pre uočiti da ste vi transformisani i ponašaće se u skladu sa tim ko ste vi sada, PRAVI VOĐA ČOPORA. A osnovna pravila koja i ja poštujem kao i svi drugi poznavaoци psihologije pasa su:

Miran - ubedljiv stav – To je energija koju projektujete svom psu da mu pokažete da ste miran i ubedljiv vođa čopora. Pažnja: ubedljiv ne znači ljut i agresivan. Miran-ubedljiv znači uvek saosećajan, ali pod kontrolom.

Miran - krotak stav – U prirodi, to je odgovarajuća energija za “sledbenike” u čoporu, i to je idealna energija da pas projektuje u kućnom okruženju sa ljudima. Znači mirne-krotke energije podrazumevaju opušteno držanje, uši zabačene pozadi, i momentalno instiktivno reagovanje na komandu “vođe čopora”.

Vežba, disciplina, i ljubav... tim redom – To su tri sastojka za stvaranje srećnog, izbalansiranog psa. Većina vlasnika pasa daje samo ljubav, ili ne primenjuje ove tri neophodnosti ovim redom.

Vežba – šetajte psa barem jedan sat dnevno svaki dan, na pravilan način i vežbajte dnevno 10 minuta sa njim

Disciplina – postavite psu pravila, granice, i ograničenja na neuvredljiv način

Ljubav – je nagrada koju dajemo svom psu i sami sebi, ali posle i uvek samo posle izvršene komande vođe čopora.

Vežbajte šetnju – Šetnja je vrlo važan ritual za psa. Pas se mora izvoditi minimum dva puta dnevno, po pola sata do sat vremena svaki put, tako da i njegov um i njegovo telo budu u formi. To znači da pas ide pored ili iza vlasnika/ce bez cimanja. Ako pas “šeta” čoveka, pas sebe vidi kao vođu čopora u tom trenutku i čovek nema kontrolu.

Pravila, granice i ograničenja

Pas mora da zna da njegov vlasnik ("vođa čopora") postavlja pravila, granice i ograničenja vezana za život u kući i van nje.

Besom, agresijom, ili zlostavljanjem NEĆETE postati vođa čopora; besan, ljut zlostavljač nije pod kontrolom. Svakodnevna mirna-ubedljiva energija, uporno vodstvo će prihvatanje pravila učiniti lakim.

Problemi – Ako pas ne veruje svom vlasniku da je jak, stabilan vođa čopora, biće mu nejasna tačna uloga u čoporu. Pas koji je zbunjen i ne zna ko je glavni i ustvari je zabrinut za opstanak čopora, te će pokušati da popuni nedostajući element liderstva, najčešće vrlo haotično. To može izazvati agresiju, anksioznost, strah, opsesije ili fobije.

Balans – Izbalansiran pas je onakav kakvim ga majka priroda stvorila da bude, miran-krotak član čopora, koji je ispunjen fizički sa vežbom i psihički sledeći pravila, granice i ograničenja kao i emotivno ljubavljvu svog vlasnika.

Trening psa – Dresirati psa na komande – sedi, stani, dođi, lezi, na mesto.

Rehabilitacija psa – To jo ono što ja radim: pomažem psima sa problemima da se vrate i ponovo budu izbalansiranog uma i stanja mirne krotkosti. Ponekad se desi da ne mogu da "popravim" psa odmah, ali kao što sam rekao – pas nije stvar koju možete poslati na popravku- Permanentan rad na rehabilitaciji može doneti rezultate samo uz mirnog, pouzdanog, upornog i stabilnog vlasnika.

Nos, oči, uši ... tim redom! – Podsećam vlasnike pasa da psi vide svet drugačije od onoga kako ga mi vidimo. Mi komuniciramo koristeći prvo uši, zatim oči i tek na kraju nos. Psi počinju od nosa, zatim oči i na kraju uši. Dozvoljavajući psima prvo iskustvo njihovih čula pre nego nas se ukrste pogledi ili progovorimo je način da uspostavimo poverenje na samom početku.

Humaniziranje pasa – Mnogi vlasnici prave dobronamerne greške razmišljajući o psima kao o deci. Moj savet ljudima je da probaju da vide svet kroz pseće oči. Sladak izgled, odlična hrana, nije ono što će psa učiniti srećnim. Redovna vežba, snažan vođa čopora i ljubav koja je zarađena daju za rezultat mirnog i izbalansiranog psa.

Treniranje vlasnika pasa – Kad me pozovu, mnogi vlasnici misle da je problem u psu. Pokušavam da objasnim ljudima da njihovo ponašanje ima moćan efekat na njihovog psa, i često im preporučujem novo treniranje njih samih da bi postali mirni-ubedljivi i bili dobri u ulozi vođe čopora.

Psi postaju agresivni zbog frustracija ili dominantnosti. Frustracije dolaze zbog neiskustva i manjka vežbe, a dominacija dolazi iz nedostatka mirnog- ubedljivog vođstva.

Kada imate psa u crvenoj zoni, ja počinjem da radim sa vlasnikom, objašnjavajući mu kako da se postavi kao vođa čopora i da razume životinju u psu. To je najvažniji deo u **rehabilitaciji** vašeg psa, **menjajući vaše ponašanje**. Ako se vratite na stari put, i vaš pas će.

Za mnoge od tih pasa, nedostatak adekvatne vežbe je koren problema. Fizička aktivnost sagoreva višak energije kod psa i pomaže mu da ostane duhom zdrav, kao i kod nama. To je važno zbog toga što ako hoćete da doprete do njegovog uma morate da mu potrošite energiju tela.

Ako imate agresivnog psa, savetujem Vam da nađete profesionalnog trenera da radi sa vama i vašim psom. Većina takvih pasa mogu biti rehabilitovani ako im se posvetite i date primer svom psu kako da se menja.

Radim jako puno sa psima iz crvene zone, i čestom čujem ljude kako krive rasu psa. Bilo koja rasa može stvoriti problem. Razlika između agresivne Čivave i agresivnog Pit bula je jedino u tome što će veća rasa izazvati veća oštećenja. Važno je da prepoznate snagu jakih rasa, kao što su Pit bul, Nemački ovčar, i Mastif. Ti psi su jako moćni i ako su neizbalansirani mogu izazvati ozbiljne povrede.

Zapamtite, ti psi ne maštaju o tome da budu u vestima kad porastu. Psi nemaju predumišljaj loših dela kao ljudi. Loše stvari se dešavaju kad moćne rase ili mešanci moćnih rasa žive sa ljudima koji vole tu rasu ali ne razumeju i zadovoljavaju životinju u njima. Mnogi ljudi razmišljaju o izgledu ili popularnosti rase pre nego da razmišljaju da li pas odgovara njihovom stilu života. To je recept za katastrofu.

Da biste bili u stanju da kontrolišete moćnu rasu psa, morate da postanete vođa čopora i da postavite **pravila, granice i ograničenja**. Morate da zadovoljite potrebe psa kao što se to u prirodi i događa. Ako razmišljate o usvajanju psa neke moćne rase, budite sigurni da ste u mogućnosti da preuzmete odgovornost.

Napomena: Ovaj priručnik o psihologiji pasa se može i treba uspešno upotrebljavati i na ulične pse.

RAD SA ŠTENCIMA

Svi dobri dreseri i psiholozi pasa imaju slični pristup radu sa štencima ali samo Cezar Millan spominje različite nivoe energije, te sam se u ovom delu potpuno oslonio na njegova zapažanja.

I Stadijum: Rođenje – 2. nedelja

Posle parenja, potrebno je otprilike dva meseca da štenci dođu na svet, rađaju se slepi i gluvi, znači nerazvijeniji nego ljudske bebe. Taj prvi stadijum razvoja zovemo „neonatal”. Tokom celog ovog stadijuma štenci su potpuno zavisni od svoje majke, njihovo kretanje je krajnje ograničeno, ne mogu da regulišu svoju temperaturu tela, i potrebna im je stimulacija da bi izbacili fekalije. Ali zato mogu da plaču i imaju izrazito jak refleks sisanja. Miris, dodir i ukus su već aktivirana čula i vrlo jaka. U prvoj nedelji po rođenju normalno je da udvostruče svoju težinu.

Ušni kanali štenaca će se otvoriti oko druge nedelje, dozvoljavajući im da čuju po prvi put. Čulo sluha će se potpuno razviti u toku sledeće faze razvoja. Socijalizacija je vrlo važna u svim fazama razvoja ali je nekako najvažnija u neonatalnom period. Štenci će dobiti osnovne lekcije ponašanja od svoje majke a kao najvažnije od svega: pravila, granice i ograničenja!

II Stadijum: 2 – 4. nedelja

Štenci će progedati negde početkom ovog stadijuma razvoja. U početku, njihovo čulo vida će biti limitirano i vrlo osetljivo, tako da bi ste izbegli oštećenja očiju, morate se truditi da ih zaštitite od jakog svetla. Uprkos ovim ograničenjima, štenci će početi da prepoznaju svoju okolinu i da ulaze u interakciju sa stvarima iz svog okruženja, uključujući kao najvažnije, svoju majku i svoju braću i sestre. Mnogi experti smatraju da u fazi „prohodavanja” štenci postaju spremniji za učenje, puzanje, stajanje i napokon hodanje. A sa ovom novom veštinom, počće još bolje da istražuju svoju okolinu.

Kako druga faza razvoja bude napredovala, štenci će sve bolje početi da regulišu svoju temperature tela. Svakako, i dalje će zavisiti od majke i ambijentalne temperature u njihovom okruženju. Česte i ekstremne temperaturne oscilacije mogu naneti mnogo štete njihovom zdravlju. Prvi zubi se pojavljuju u ovoj fazi i uče da piju a sa tim postaje opuštenije da se prehranjuju i zavise samo od majčinog mleka kao jedinog izvora hrane. Nadalje, razvće se instinkt za ispuštanjem urina i kake i neće više biti potrebna spoljna stimulacija.

Pri kraju ove druge faze razvoja, čulo sluha kod štenaca će nastaviti da se razvija kao i čulo vida i čulo njuha. Redosled po kojem će se čula potpuno razviti i omogućiti im da nastave sakupljanje informacija o svetu oko njih su: njuh, vid i na kraju sluh. Neobično je važno u ovoj fazi razvoja ohrabrivati jačanje veza između štenaca i ljudi, nežnim maženjem.

III Stadijum: 4 – 12. nedelja

Tipično za treći stadijum razvoja smatra se period od 4 do 12 nedelje života. Tokom ove faze, čula su se razvila i socijalizacija postaje važan deo života štenaca. Kritično da tokom ovog perioda štenci dolaze u dodir sa drugim psima i ljudima.

Tokom prve nedelje ove faze, najverovatnije je da će dolaziti u kontakt samo sa svojom majkom, braćom i sestrama iz legla. Njihova normalna temperature tela bi trebala da bude oko 37.7 C, koju će regulisati njihov organizam prirodno. Nadalje, instinkt da čučnu će preuzeti ulogu spoljnog stimulansa za pražnjenje creva.

Rana socijalizacija će se manifestovati kroz igru sa majkom, braćom i sestrama - rvanje, guranje, grickanje kao i ujed „upozorenja”. To je osnovni način na koji će se štenci učiti socijalnoj strukturi i herarhiji u čoporu. Pravila, granice i ograničenja od strane njihove majke počinju da imaju bitnu ulogu u vaspitanju. Fizička koordinacija i čulo vida još uvek nisu potpuno razvijeni, ali pokretljivost štenaca se razvila više od okretanja, prevrtanja i proklizavanja uokolo.

Između 5 i 7 nedelje je dobro vreme da štenci počnu ranu socijalizaciju sa ljudima. Čulo sluha bi trebalo da je dovoljno razvijeno da omogućava prepoznavanje pozitivne podrške kao i prepoznavanje svog imena- štene počinje da reaguje na ime dobijeno od ljudi. Ali zapamtite: oni će uvek prvo biti životinje, zatim vrsta, onda rasa i tek na kraju ime.

Štenci počinju da reaguju na jake zvukove i svetla oko njih, zato je dobro izlagati ih svim normalnim kućnim predmetima, zvukovima jer je pozitivno iskustvo jako bitno. Takođe, igranje sa ostalim članovima iz legla će uključivati ujed „upozorenja” ili jačih ujeda mogu se preneti i na ljude. Jako je bitno zapamtiti da takva vrsta ponašanja može prerasti i vodi u dominaciju ili agresiju, koju treba obeshrabriti i zaustaviti.

III Stadijum: 4 – 12. nedelja (nastavak)

Čak i na kraju ove kasne faze razvoja, postarajte se i budite oprezni zbog mogućnosti raznih infekcija. Njihovo zdravlje treba čuvati i sprečiti bilo kakvu bliskost sa ljudima koji mogu biti rizični za zdravlje štenaca. U ovoj fazi ih treba zaštititi od glisti i nastaviti sa tom zaštitom redovno. Posavetujte se sa vašim veterinarom oko načina jačanja imuniteta štenaca. Otprilike između 6 i 7 nedelje, štenci bi trebalo da počnu sa prelaskom sa majčine hrane na čvrstu hranu prilagođenu njihovom uzrastu.

8 nedelja života šteneta je vreme kad možete očekivati da prinova stigne u vaš dom i život iz odgajivačnice. Proverite da li je štene očišćeno od glisti i saznajte koje još vakcine ako je neophodno treba da primi.

S obzirom da je štene provelo svoje prve nedelje života u društvu svoje majke, braće i sestre, dovoljno je sazrelo da podnese prelazak u svoj novi dom, i trebalo bi da je prijemčivo za trening. Ipak, samo zato što je socijalizovano ne znači da mu jš uvek ne treba vaša pažnja od prvog dana! Ne zaboravite da postavite ispravna pravila, granice i ograničenja i da ih se stalno pridržavate. Lako ćete uticati na njega vašim vodstvom, kao vođa čopora, samo budite strpljivi i uporni. Upoznavanje sa domom i okolinom uključujući sve zvukove i kompletnu okolinu treba da počne odmah. Pozitivna iskustva povezana sa raznim novim elementima iz prvih nedelja života šteneta će pomoći lagano privikavanje. I ne zaboravite da je vaše štene socijalizovana životinja! Ako nemate drugog psa ili ljubimca, potrudite se da nađete vakcinisanog drugara za vaše štene sa kojim će se družiti. Tako ćete osigurati da se ne pojavi problem da vam bude asocijalan.

IV Stadijum: 3 – 6. mesec

4 stadijum počinje kao upoznavanje nezavisnosti, koje vam može stvoriti problematične situacije. Sa svojim manje više razvijenim čulima, boljom fizičkom koordinacijom, štene ulazi u fazu “prohodavanja”, sličnu kao kod ljudi. Shvatite to kao fazu “ koja je slična fazi "terrible twos" on a canine level.

Tokom ovog stadijuma, štene će pokušati da se izbori za status u svom novom čoporu. To će uključivati istu vrstu igre- borbe koje je praktikovalo sa svojom braćom I sestrama, samo će se sada igrati sa vama I članovima novog “čopora”. U divljim čoporima, ova vrsta igara ima vitalnu funkciju. Štenci tako određuju granice u svom socijalnom okruženju, proveravajući svoje mesto u herarhiji čopora čak I sa vama, kao vođom čopora. Ako ne odreagujete I obeshrabrite takvu vrstu dominantnog ponašanja u početku, što pre to bolje, ako dozvolite svom štenetu da vas “pobedi” u takvoj igri dominantnosti može vas odvesti u ozbiljnije problem I dovesti u pitanje vaše mesto kao “vođe čopora”.

Igre griženja mogu lako da eskaliraju tokom ove faze, i imaju vitalnu važnost u momentalnoj korekciji takvog ponašanja, bolje nego da dozvolite da se nastavi. Morate odmah reagovati takvo ponašanje i dozvoliti štenetu da ispravi svoje ponašanje svojom upornošću!

Između 4 i 6 meseci videćete da se vaše štene vraća u fazu poletnosti u kojoj je bilo negde oko 8 nedelje života. Stim što ovoga puta poletnost ima više veze sa nezavisnošću i buntovnošću u ovom trenutku. Ogrlica i povodac će vam omogućiti bitnu fizičku vezu između vas i zadržati ga da ne pobegne dok mu prilazite. Nemojte mu dozvoliti da švrlja bez povodca na otvorenom dok vam ne dokaže da je voljno da prihvati vaše komande. I nemojte zaboraviti vaše najmoćnije oružije: mirna istrajna energija i izbalansiranu poziciju vođe čopora.

IV Stadijum : 3 - 6 Meseci (nastavak)

Sakrite svoje firmiranu obuću! Tokom faze 4, možete očekivati da vaše štene počne da menja zube, što znači da ukoliko mu ne obezbedite odgovarajuću igračku za žvakanje koja će ga okupirati i olakšati mu nelagodnost, se pozabavi i uništi neke vaše vredne stvari. Mnogi ljudi doživljavaju ovakvo destruktivno ponašanje kao pobunu, ali razmislite! Zar nije besmisleno misliti da štene traži vaš omiljeni predmet da bi ga uništio? Ako vaše štene i nađe vama vredan predmet, NEMOJTE reagovati besom! Zapamtite da zadržite mirnoću i odlučno ga odvojite od predmeta. Kada ste ga jednom mirno ispravili, istog trenutka mu dajte adekvatnu zamenu da bi shvatio. Zamrznute kosti mogu biti savršene za to, pored toga što pomažu otklanjanju bola u desnim u isto vreme su i nagrada za dobro ponašanje.

U toku ovog perioda, mnogi novi vlasnici štenaca su zabrinuti zbog tragova krvi na igračkama za žvakanje. Nemojte paničiti. To je potpuno normal prirodan deo ove faze kada štenci menjaju svoje mlečne zubiće. Ipak, ako ste jako zabrinuti, konsultujte se sa svojim veterinarom. Raspitajte se o načinu brige o zubima, kad i kako ih prati (idealno je jednom nedeljno) i koje proizvode da koristite. Neki proizvodi kao što su presna kost mogu biti odlični i za vežbanje zagrižaja i za odstranjivanje plaka i kamenca.

Konačno, ova faza je i početak seksualnog sazrevanja vaše šteneta, koje može dodati frustraciju. Markiranje i ostavljanje tragova može biti problem čak i kad je vaše štene savršenog ponašanja u kući. Najbolji i najbezbedniji način da izbegnete tu vrstu problema je da sterilishete svog ljubimca ako to već niste uradili. Oko sterilizacije se vode velike debate među veterinarima i vlasnicima pasa, ali većina veterinara profesionalno se slaže da je najbezbednije i najoptimalnije vreme za sterilizaciju oko 6 meseca života.

Tema vakcinisanja je ozbiljna i bitna među profesionalcima. Jedni su za striktnu neophodnost vakcinacije i koliko često, kao i vođenje evidencije. Dok neki veterinari tvrde da su psi u Srbiji prevakcinisani, i to stanje simultano izaziva neke druge probleme.

Moje je ubeđenje da moramo naći sredinu između veterinarske nauke i majke prirode. Vakcine mogu obezbediti zaštitu od mnogih opasnih po život bolesti, ali telo psa ima svoju prirodnu odbranu. Podjednako je važno da vaš pas bude u fizičkoj formi i fizički zdrav da bi mogao da razvije odbranu od potencijanih mogućih bolesti.

Vakcinisanje igra bitnu ulogu u pomoći vašem psu da živi dug i zdrav život, ali vi sami morate odlučiti da li će primati nepotrebne vakcine. Mnoge vakcine se tradicionalno daju svake godine a više nema potrebe za njima. Umesto toga, neki experti sada preporučuju da se daju svake tri godine a u nekim slučajevima možda samo jednom u životu psa.

Kao i uvek, moja preporuka je da sednete i razgovarate sa svojim veterinarom, sami istražite, posavetujete se sa drugim vlasnicima pasa koje cenite. Vi donosite odluku o vakcinaciji vašeg psa, koja vakcina i koliko često.

Cezarov način

1. Šta je psu potrebno?

Pas je najsrećniji kada mu je dozvoljeno i kada ga ohrabrujemo da bude pas- nije zamena za dete, supružnika, bilo kakvo ljudsko društvo. Najvažnije, psi žude za doslednim vođstvom smirenog i samopouzdanog Vođe čopora. Praktikuju nepokolebljivo vođstvo sve vreme i nikad ne gubite hladnokrvnost. Kao što Cezar često kaže : ” Budite uvek smireni i samopouzdati bez obzira na sve”.

2. Formula efikasnog ostvarivanja

Formula efikasnog ostvarivanja raskida vezu čoveka i psa na sledeće kategorije i procenite: Vežbanje (50%) – Vežbanje je prva i najvažnija aktivnost između psa i čoveka. Vežbanje jača telo i gradi Poverenje.

Disciplina (25%) – Disciplina podrazumeva postavljanje pravila, granica i ograničenja. Disciplina takođe znači doslednost u postavljenim zadacima i aktivnostima. Disciplina jača um i izgrađuje Poštovanje.

Naklonost (25%) – Naklonost (Ljubav) treba da bude poslednja aktivnost između čoveka i psa zato što učvršćuje trenutno stanje uma psa. Zbog toga od vitalnog je značaja da psu pokazujemo ljubav samo kada je on u smirenom, poslušnom stanju. Naklonost takođe može da se koristi kao nagrada za dobro ponašanje ali po mogućstvu bez verbalnog obraćanja psu. Naklonost jača duh i gradi Ljubav.

3. Da li potčinjenost dobra?

Ljudima pojmovi kao što su dominacija, potčinjenost, predaja, pa čak i disciplina često imaju negativna značenja. Naviknuti smo na svet zakona, i ti zakoni jasno govore da su svi ljudi rođeni jednaki. Psi poštuju zakone Majke Prirode koji funkcionišu veoma drugačije i vitalni su za nesmetan život pećeg sveta. Pas nije ponižen kada se pokori Vođi čopora. To je savršeno prirodno ponašanje.

4. Življenje u trenutku

Ljudi imaju sklonost da se vraćaju u prošlost kada se radi o našim razmišljanjima, akcijama i stavovima o sadašnjosti i budućnosti. Psi nisu opterećeni i ograničeni takvim stvarima. Oni žive u trenutku, i pojmovi kao što su samilost, emocionalni prtljag, i međusobno sažaljenje jednostavno ne postoje u njihovom svetu. Zbog toga, oni su neverovatno otporna bića. Kada su pod vođstvom jakog Vođe čopora bukvalno svaki pas može biti srećan i ispunjen bez obzira šta mu se desilo u životu.

5. Nos, oči, uši

Psi se snalaze pomoću njuha a ljudska bića ne. Mi pokušavamo da sa njima komuniciramo pomoću zvuka i slika, a čulo mirisa totalno ignorišemo. Psi doživljavaju svet pomoću njuha, vida, pa onda zvuka – tim redom.

6. Važnost energije

Psi kao i sve ostale životinje ne komuniciraju pomoću reči. Oni komuniciraju energijom. Pošto je energija konstantna (ne može se isključiti) ovakav vid komunikacije se odvija neprekidno. Postoje četiri nivoa energije: nizak, srednji, visok i vrlo visok. Ljudi takodje stalno projektuju svoju energiju. Ali, većina nas ne zna kako da pravilno iskoristi tu energiju. Psi, s druge strane, osećaju energiju drugog psa ili čoveka istog trenutka kada uđe u njihovo područje. Način na koji možete da pristupite energiji koju projektujete je da prepoznate i prihvatite sopsveno stanje uma u datom trenutku. Prepoznajte vaše misli i vaše fizičke odgovore na njih.

7. Moć čopora

Kao i njihovi rođaci vukovi, psi su takodje životinje koje žive u čoporu. Naviknuti su na čvrstu, dobro definisanu socijalnu hijerarhiju. U divljini, postoji samo jedan Vođa čopora, a ostali ga prate. Idealni vođa čopora projektuje smirujuću, pozitivnu energiju, pouzdano vodi čopor i vrlo retko (skoro nikada) će mu to vođstvo neko osporiti. U psećem svetu, njihov status u čoporu je neraskidivo vezan za njihov identitet. Ovo je nešto najbliže ljudskom pojmu ličnosti.

8. Crvena zona

Pas u crvenoj zoni ima fiksaciju i to smrtonosnu. Takav pas ne sluša i ne pokorava se nijednoj komandi. On je 100% fokusiran da napadne objekat svoje fiksacije – bilo da je to pas, druga životinja ili čak i čovek. Pas bi pre umro nego da napusti svoju smrtonosnu fiksaciju. Slučajevi Crvene zone se ne dešavaju preko noći i bukvalno ne postoje u divljini. Dešavaju se kao rezultat dužeg perioda nepravilnog postupanja prema psu od strane vlasnika. Ovo je vrlo ozbiljan problem i trebaju ga rešavati samo iskusni profesionalci.

9. Kako izabrati psa?

Prilikom izbora psa, kako bi bili sigurni da je taj pas pravi pas za njih, vrlo mali broj budućih vlasnika dobro razmisli o vrsti psa, veličini i karaktristikama njegovog budućeg doma. Ovo su sigurno praktični aspekti o kojima morate razmišljati, ali svakako najbitniji od svih aspekata je najbitnija energetska kompatibilnost. Pas koji ima visoki nivo energije svakako ne bi bio dobar izbor za vlasnika sa niskim nivoom energije i obrnuto. Budite iskreni prema sebi i procenite kakav je vaš nivo energije i odvojite vreme da procenite nivo energije vašeg potencijalnog novog ljubimca.

10. Kako upoznati psa?

Kada sretnemo novog psa - posebno neko slatko malo kuće, većina ljudi ga odmah obaspe velikom količinom pažnje i nežnosti, praćenim bujicom reči izgovorenih visokim tonom glasa. Ova vrsta visoke, uzbuđujuće energije se kod pasa smatra slabošću, i treba je izbegavati po svaku cenu. Pravilan način za upoznavanje psa se može sumirati ovako – bez reči, bez dodira, bez kontakta očima. Nemojte pričati, ne dodirujte psa i izbegavajte kontakt očima ali obavezno projektujte smirujuću,

asertivnu energiju. Dozvolite psu da dođe i da vas onjuši. Bitno je da pas dodje do vas; Vođa čopora nikad ne prilazi sledbenicima. Dok vas pas njuši, prikuplja razne informacije o vama uključujući i vrstu energiju koju projektujete. Kada je pas uspostavio prvi kontakt (obično tako što se pribije uz vas ili vam se umiljava) tada mu smete pružiti ljubav. Kontakt očima je na poslednjem mestu, tek nakon što ste proveli neko vreme sa psom.

11. Vreme za kupanje

U prirodi psi se ne kupaju, uskaču u vodu ili blato samo kad žele da se rashlade. Iskoristite ovaj njihov prirodni nagon u vašu korist pa ga dobro umorite vežbanjem pre kupanja. Vodu za kupanje održavajte toplom (sobna temperatura) jer i to pomaže. Kupanje mu možete učiniti privlačnijim davajući mu slatkiše ali nemojte se preterano oslanjati na to.

12. Odlazak kod veterinara ili u kozmetički salon

Psi nemaju predstavu šta je veterinar ili kozmetičar. Sve što oni razumeju da su odvedeni u novu nepoznatu sredinu i da su oko njih nepoznati ljudi. Možete da smanjite taj stres simulirajući posetu veterinaru ili salonu na sledeće načine: Držite i dodirujte psa na isti način kao i veterinar ili kozmetičar. Držite neke od instrumenata koji će biti korišćeni (npr. makaze ili češalj, mogu to biti i igračke) u okolini psa. Obucite beli mantil kao i veterinar – ozbiljno! Koristite slatkiše kao nagradu za dobro ponašanje. Najvažnije, iscrpите koliko god je moguće njegovu energiju pre odlaska veterinaru ili u salon. Pre odlaska idite u dugu, iscrpljujuću šetnju. Ako je moguće, idite u još jednu kraću šetnju oko zgrade pre nego što uđete. Vaš pas (a i veterinar i kozmetičar takođe!) će biti srećni zbog toga.

13. Putovanje sa vašim psom

Putovanje može biti stresno za psa. Smešten je u zatvorenu sredinu i često je izolovan satima. Morate biti sigurni da je pas smiren i pokoran pre nego što uđe u kola ili kavez za ljubimce. Slatkiši i naklonost mogu da pomognu da pas to iskustvo poveže sa nečim prijatnim. Ali najvažnije, pre odlaska, izvedite psa u ekstra-dugu šetnju da bi mu što je više moguće smanjili nivo energije. NE DOZVOLITE da vaš pas proviruje kroz otvoren prozor automobilau toku vožnje. Mnogi psi vole ovo zato što su im njuške konstantno izložene novim i uzbudljivim mirisima, ali to je jako opasno. Konstantna izloženost vazdušnoj struji može da izazove upalu uha, a leteće smeće može povrediti njušku vašeg psa, takođe, i prejaka stimulacija nosa može dovesti vašeg psa u stanje preteranog uzbuđenja.

POJMOVNIK

-Rečnik stručnih izraza -

Ljubav (pažnja) - nagrada i za psa i za vlasnika. Poklanjanje ljubavi potvrđuje trenutno stanje uma psa, stoga poklanjati je samo kad je pas u smirenom, poslušnom stanju.

Agresija - događa se kad ne obraćamo pažnju na probleme psa. On postaje frustriran, i ako ne postoji način za bezbedno opuštanje, agresija može da se pojačava i manifestuje neželjeno ponašanje počevši od lajanja do ujedanja.

Anksioznost – Anksioznost dolazi sa hiperaktivnošću, ali nije uobičajena pojava u prirodi. Iako je normalno da pas oseća strah kad se odvoji od svog čopora, ipak ga to ne čini nervoznim. Samo kada je pas u zatvorenom prostoru od Vođe čopora (vlasnika) odvojen neprirodnim preprekama kao što su vrata ili kavez a ne postoji način da se on prirodno zanima, javlja se anksioznost.

Ravnoteža – Uravnotežen pas je u svom prirodnom stanju smiren i potčinjen član čopora. Takav pas je potpuno zadovoljan fizički, psihički i emocionalno.

Govor tela – Psi koriste govor tela da bi međusobno komunicirali ali njihov govor tela je u potpunosti određen energijom koju projektuju. Energija i govor tela su uvek povezani i taj kontekst je od vitalne važnosti. Na primer, pas sa ušima povijenim unazad je ili smiren i poslušan ili uplašen u zavisnosti od energije okoline.

Vrste pasa (pasmine) – Uzgajanje određenih vrsta pasa su izmislili ljudi. Tokom više stotina godina, ljudi su uzgajali pse za određene zadatke pospešujući njihove određene veštine. Ovaj set veština se lako može pogrešno protumačiti kao ličnost psa. U stvari, svi psi imaju iste urođene sposobnosti i psihologiju. Važno je da se ne naglašava previše vrsta psa kada se određuje plan za njegovu rehabilitaciju.

Smirujuća-asertivna energija – Vrsta energije potrebna da bi bio smiren i asertivan Vođa čopora. Asertivan znači da ima kontrolu – ne agresivan i ne ljut.

Smirujuća-submisivna energija – Najbolja vrsta energije koju projektuje vaš pas kada članove njegovog čopora čine ljudi.

Pravo na prostor – Korišćenje tela, uma i energije da bi se dobilo pravo na korišćenje nekog objekta ili prostora.

Korekcije (korekcija ponašanja) – U svetu prirode, psi konstantno koriguju jedni druge. Postoji mnogo nepisana pravila ponašanja u divljini a kada pas prekrši neko od tih pravila, dolazi do korekcije. Poenta je da kada god dođe do kršenja pravila, dolazi do korekcije tog ponašanja, bez izuzetaka.

Disciplina – Svakom psu je potreban set pravila, granica i ograničenja, koji strogo sprovodi ali ne na nasilan način.

Rančevi za pse – Neki psi imaju koristi od šetanja sa rancem. Ovo psu daje posao na čije se izvršenje on mora fokusirati za Vođu čopora. Ovakve pse je teško omesti u šetnji i mala je verovatnoća da će im nešto odvući pažnju.

Psihologija pasa – Proces učenja kako da gledamo svet kroz oči psa, počinje proučavanjem njegove urođene prirode. Ljudi često misle da su psi zadovoljni i srećni na način kao i ljudi, ali najčešće je upravo obrnuto. Učeći kako da razmiljaju kao psi, vlasnici mogu mnogo bolje da prepoznaju i ispune prave potrebe njihovog ljubimca.

Rehabilitacija pasa – Proces vraćanja problematičnog psa u uravnoteženo, smireno i poslušno stanje. Pravilna rehabilitacija psa se ne može desiti preko noći a dugoročan uspeh zavisi od smirenosti, asertivnosti i doslednosti njegovog vlasnika.

Treniranje pasa – Učenje i uslovljavanje psa da reaguje na ljudske komande kao što su STANI, SEDI, UZ NOGU i slično. Cezar Milan ne trenira pse, on ih rehabilituje.

Moć agresije – Agresija može da nastane kao rezultat želje psa da postane Vođa čopora. Neki psi prirodno jesu dominantiji, i tada je potrebno da njihov vlasnik ima izuzetne sposobnosti vođstva čopora.

E-ogrlica – Skraćenica od "električne ogrlice". Ovo je pomoćni uređaj za treniranje i uslovljavanje pasa. Funkcioniše tako što se po izrečenoj komandi pas izloži blagom elektro-šoku. Nepravilna upotreba može biti vrlo bolna za psa. Pre upotrebe ovakve sprave obavezno konsultovati iskusnog profesionalca.

Električna ograda – Uređaj koji psa izloži blagom elektro-šoku kada pas pokuša da uđe u zabranjeno područje. Vrlo koristan uređaj za definisanje ograničenog prostora kada je nemoguće ili nelegalno psu postaviti fizičke prepreke.

Energija – Energija je bitan faktor uticaja na ponašanje psa. Psi se rađaju sa urođenim nivoom energije. Sve životinje, uključujući i ljude imaju četiri osnovna nivoa energije: nizak, sredni, visok i vrlo visok. Kada birate psa, najbolje je odabrati psa čija je energija malo manja ili jednaka sopstvenom nivou energije.

Energija kao jezik – Energija je univerzalni jezik u svetu životinja. Svako stvorenje je rođeno sa sposobnošću da komunicira samo prenosom energije (projektovanje energije). Ljudi takodje imaju ovu sposobnost samo što je to uglavnom zaboravljeno, jer smo rasli učeći da rečima i govorom izražavamo naše misli.

Vežbanje – Svakom psu je potrebno najmanje 45 minuta šetnje dnevno.

Suočavanje – Odnosi se na praksu da se pas direktno suoči sa izvorom svog straha pre nego da ga izbegava.

Strah – Strah je fobija ili traumatično iskustvo koje pas nije uspeo da sam prevaziđe. Uzroci straha mogu biti razni, od neke fizičke stvari do određene vrste životinja. Često se dešava da se strah produžava nepravilnom reakcijom vlasnika, tj. Njegovim poklanjanjem pažnje u neadekvatno vreme.

Agresija prouzrokovana strahom – Strah može biti rezultat agresije, naročito kod malih pasa. Uobičajen razlog agresije koja je rezultat straha je zlostavljanje, ali bez obzira na uzrok ima tendenciju da brzo eskalira te vlasnici moraju da reaguju odmah pri prvim znacima ovakvog ponašanja.

Fleksibilan povodac – originalno je dizajniran za pse tragače. Dozvoljava psu da ide mnogo dalje od konvencionalnog povodca. Nažalost, fleksibilan povodac omogućava samo minimalnu kontrolu vlasnika nad psom. Zbog ovoga, fleksibilan povodac bi trebalo koristiti za pse niske energije, male rase i one koji su obično poslušni.

Formula efikasnog ostvarivanja – Vežba, disciplina i ljubav – tim redom. Ovo su tri ključne stvari da bi pas bio srećan i uravnotežen.

Humaniziranje psa (pripisivanje ljudskih osobina psu) – Ponekad vlasnici posmatraju psa kao zamenu za dete ili čak i supružnika. Ma koliko ovo bilo dobronamerno, ipak je greška. Najbolja pseća hrana i konstantno trčkanje oko psa neće vašeg psa učiniti srećnim i uravnoteženim.

Hiperaktivnost – Preterano uzbuđenje. Hiperaktivno stanje nije prirodno stanje za psa i može biti nezdravo. Može se lako pogrešno protumačiti za hiperaktivnost zbog sreće. U realnosti, uzrok toga je frustracija i može dovesti do fiksacije i obsesije. Hiperaktivni psi trebaju mnogo vežbe.

Virtualni povodac – Osmislila ga je supruga Cezara Milana koja je i njegov poslovni partner. Virtualni povodac je vrlo bitan alat za usavršavanje šetnje psa. Virtualni povodac se nalazi visoko na vratu psa omogućavajući vlasniku maksimalnu kontrolu nad psom tokom šetnje.

Problemi – Podrazumevaju agresiju, anksioznost, fiksacije, obsesije i strah. Kada vlasnik ne ispunjava adekvatno ulogu Vođe čopora, pas može biti zbunjen o tome ko je zapravo vođa i ko ima kontrolu i tada razvija neke od pomenutih problema.

Poslovi za pse - Psi su istinski zadovoljni kada im je dat posao (zadatak) od strane Vođe čopora. To može da bude nešto toliko jednostavno kao što je nošenje ranca. Bilo kakav posao može dati psu ogroman osećaj fokusiranosti i sopstvene vrednosti.

Nisko samopoštovanje - Samopoštovanje kod pasa nije isto kao što je kod ljudi. Kod pasa samopoštovanje se poistovećuje sa niskim nivoom energije i lošim stanjem uma koji neguje strahove i anksioznost. Pas sa niskim samopoštovanjem vapi za snažnim Vodom čopora.

Usavršavanje šetnje - Za psa, šetnja je važan i bezvremeni ritual. Psa treba šetati najmanje 45 minuta dnevno. To je vreme za vlasnika psa da uspostavi i ojača svoju ulogu kao Vođe čopora. Pas mora da hoda pored vas ili blago iza vas – nikad mu se ne sme dozvoliti da vuče povodac.

Korpe – Neki agresivni psi imaju koristi od nošenja korpe tokom rehabilitacionog procesa. Ona pomaže da pas ostane smiren i poslušan čak i u najstresnijim situacijama.

Nos, uši, oči – Ovim redom pas komunicira sa svetom. Ljudi, s druge strane, prvo koriste čulo sluga, zatim vida, i na kraju čulo mirisa. Zato je najvažnije da ne govorite, ne dodirujete i ne činite kontakt očima prilikom upoznavanja psa. Prvo mu dozvolite da vam priđe i onjuši vas da bi se lakše uspostavilo poverenje.

Obsesije/fiksacije – Obsesije i fiksacije se mogu opisati kao protraćana energija. Pas ispoljava neprirodnu i nezdravu fascinaciju nečim. Energiju psa je potrebno kanalisati u nešto, a ako pas nije dovoljno fizički izazvan, taj višak energije se može manifestovati kao obsesija ili fiksacija. Pas može imati fiksaciju o bilo čemu, na primer zvuku. S druge strane, obsesiju može imati samo fizičkim objektom. Obsesija je ozbiljniji poremećaj od fiksacije i može rezultirati agresivnijim i dominantnijim ponašanjem od strane psa.

Treniranje ljudi – U najviše slučajeva, problemi pasa su rezultat grešaka koje čine njihovi vlasnici. Dobar deo uspešne rehabilitacije jeste naučiti vlasnike da budu smirene i asertivne Vođe čopora.

Moć čopora – Status psa u čoporu jeste njegov identitet. Kada vlasnik psa tretira kao čoveka, pas lako zaboravi kako da bude pas. Okružen svojom vrstom, kao deo stabilnog i dobro vođenog čopora, pas će lakše prebroditi probleme sa identitetom i ponašanjem.

Zov grabljivca – Iako je pripitomljen kao domaća životinja, svaki pas ima i dalje malo 'vuka' u sebi. Vukovi su grabljivice, i ubijanje, bilo zbog hrane, u samoodbrani ili odbranu čopora, programirano je u njihovoj DNK. Kada anksioznost psa dostigne viši nivo, veće su šanse da će osetiti ovakav predatorski poriv.

Slučaj crvene zone – Ovo je slučaj kada je pas agresivan i skoro da nema povratka iz ovog stanja. Kada se pas nalazi u crvenoj zoni ne reaguje na naredbe bilo koje vrste, i samo je fokusiran na unisštenje objekta njegove opsesije. Slučajevi crvene zone su izuzetno opasni trebaju ih rešavati samo iskusni profesionalci.

Pravila, granice i ograničenja – Psi zavise, očekuju od svog Vođe da jasno postavi pravila, granice i ograničenja u svim aspektima njihovog života. Ali, utvrđivanje ovih stvari treba vršiti na smiren, asrtivan i dosledan način. Ljutito i/ili agresivno vođstvo signalizira gubitak kontrole.

Scat Mat – Električni uređaj koji izaziva blagi elektrošok kada se na njega stane. Prvenstveno je osmišljen da bi se mačke sprečile da se penju na nameštaj, može biti koristan i za psa kada je potrebno uvežbati psa da izbegava određene objekte ili površine.

Anksioznost zbog razdvajanja – Za psa da boravi sam u zatvorenom prostoru je potpuno neprirodno stanje. Oni ne znaju kako da kreativno iskoriste svoje vreme u takvim situacijama. U suštini, sasvim suprotno se dešava ovakvom psu: njegovi instinkti mu govore da je čopor rasturen i da su njega ostavili. Kao rezultat, njegova ugušena energija se kanališe u zabrinutost i frustraciju. Destruktoivno ponašanje je najčešći ishod.

Terapeutski psi – Terapeutski psi su specijalno obučeni da borave u staračkim domovima, mentalnim institucijama, školama i bolnicama kako bi pružali ljubav i podršku ljudima koji tamo borave.

Traka za trčanje – Za pse sa visokim nivoom energije, ili tokom perioda loših vremenskih prilika, ili promena u tempu, hodanje po traka za trčanje može pružiti zadovoljavajuću vežbu za oslobađanje energije. Konsultujte se sa stručnjakom kako da najbolje trenirate psa da koristi pokretni točak.

Troogrlica radna ogrlica

Najčešće postavljana pitanja u vezi sa troogrlicom

Troogrlica funkcioniše na sledeći način:

Troogrlica sa povocem omogućava vlasniku da šeta i obučava psa vršeći korekciju daviicom, a da pri tom ne mora da zastajkuje i iznova podešava ogrlicu u odgovarajući položaj. Ona pruža čvrstu a ipak brzu i blagu korekciju koja prestaje kada pritisak popusti. Kod standardne daviice koja pada na koren vrata, u predelu ramena imate smanjenu kontrolu.

Po čemu se ova ogrlica razlikuje od ama?

Am obuhvata grudi, ramena i rebra psa. *Troogrlica* obuhvata čitavu dužinu vrata kako bi se obezbedio odgovarajući položaj za korektivnu daviicu.

Zašto je važno da daviica bude iza ušiju?

Najjači mišići na psećem vratu se nalaze u korenu vrata i ramenom pojasu. Ako posmatrate aljaskog psa koji vuče sanke sa tovarom, videćete da am naleže na koren vrata u predelu ramena. Sva snaga psa dok vuče je skoncentrisana baš tu zbog čega daviica, u tom položaju, nije efikasna u korekciji ponašanja.

Gde se pričvršćuje povodac? Koja je uloga kaiševa?

Povodac se pričvršćuje za veću alku na daviici. Kaiševi omogućavaju pravilan položaj daviice kako bi se odmah izvršila korekcija.

Kako se vrši korekcija?

Korekcija se vrši brzim trzanjem povoca pričvršćenog za veću alku na daviici. Kada pritisak popusti, ogrlica se vraća u labav, nezategnut položaj.

Da li se troogrlica može ostaviti na psu sve vreme?

Nipošto. *Troogrlica* je namenjena kao pomoćno sredstvo za šetanje psa. Zbog bezbednosti psa nikakva daviica se ne sme ostaviti na psu dok nije pod nadzorom.

Mogu li da vodim psa sa desne strane?

Troogrlica je napravljena za vođenje psa sa leve strane. Ako ga vodite sa desne strane, ogrlica neće biti tako efikasna i neće se opustiti dovoljno brzo nakon korekcije.

Kako da izmerim veličinu?

Daviica se ne otvara i mora da sklizne preko glave psa. Izmerite koren vrata kod ključne kosti. Mera bi otprilike trebalo da bude ista kao i obim glave psa.

Da li se *troogrlica* može koristiti i za manje pse?

Ogrlica nije pogodna za većinu pasa lakših od 8kg. Dimenzije, kao što su širina kaiša su posebno konstruisane za veće pse. Psi sa obimom vrata manjim od 33 cm; psi sa disajnim problemima poput onih sa pljosnatom njuškom koja otežava disanje; psi sa problemima dušnika i grla, na primer mopsovi; psi sa izduženim, izrazito tankim vratovima kao što su hrtovi.

NOVE METODE U VASPITAVANJU PASA

- INTERVJU/ DEJAN MILETIĆ ZA ČASOPIS "ZOV" -

Odvajkada je poznato da pas može biti najveći čovekov prijatelj. Posebno mesto u hijerarhiji životinja koje ljudi drže kao kućne ljubimce, psi su zaslužili svojom mudrom odlukom kroz evoluciju – da žive pored čoveka. Osim što dižu energetske nivo čoveka, teraju vas u šetnju i kada vama nije do nje, a svakako vam je potrebna. Psi, kažu stručnjaci, utiču da njegov vlasnik živi duže 5-10 godina, nego što bi živio bez psa. I dalje u smislu ovih afirmativnih priča o psima i njihovom uticaju na čovekov život spada i ona da u svojoj dlaci imaju fosfora, koji itekako utiče stimulativno na nervni sistem i da prevlačenjem rukom preko pseće dlake smirujete tahikardiju i normalizujete krvni pritisak. Nije zanemarljiv ni psihološki efekat koji psi imaju na čoveka – kad imate psa, nikada niste sami. Pozanato je da psi leče ili ublažavaju depresiju kod čoveka, što je u doba globalizacije i usamljenosti kao najčešće ljudske tegobe, više nego značajno. Stoji i zaključak da će vam se retko ko obradovati, kad se vratite kući, kao vaš pas!

Ali, pas ume, ako je nedovoljno vaspitan i razmažen, da od vas učini svoga roba i da vam postane prava noćna mora. Jedna svetska metoda daje nadu da se svaki pas, pa čak i lutilica, kojeg ste rešili da uvedete u svoju kuću, može dovesti u red – da mu se mogu, osim vakcina i neophodne veterinarske nege, pružiti mogućnosti prevaspitavanja da bi korigovao svoje ponašanje i postao bezbedan, kao i njegova okolina. U svetu se već nekoliko godina sa velikom pažnjom ljubitelja pasa i stručnjaka afirmativno i gotovo euforično govori o metodi CEZARA MILANA. Ko je čovek koji je 1969. godine, koji tada nije imao ni 19. godina, ilegalno prešao meksičku granicu i ušao u SAD, ne znajući čak ni jezik? Učinio je svojom strašću prema psima, svojim iskonskim darom i velikim radom da već godinama bude na vrhu među ne dreserima, već vaspitačima pasa. Jedini čovek u Srbiji, pa i u Evropi, koji sledi iskustva i primenjuje suštinu učenja Cezar Milana, svetskog gospodara pasa, jeste Dejan Miletić (37).

- I sam sam ljubitelj pasa i imam svoj čopor, kaže Dejan Miletić. – Od 2006. godine živim u Srbiji i primetio sam, osim velikog broja lutilica, da ljudi ovde imaju dosta problema sa svojim ljubimcima. Ili su psi ovde neposlušni, ili ljudi nisu shvatili psihologiju pasa. A sve je tako jednostavno, što je suština metode CEZAR MILAN šaptač psima. Ona se temelji na rehabilitaciji pasa i obuci vlasnika. Ako se vlasnik psa ne postavi kao vođa, pas će to jedva dočekati i on odredjivati pravila ponašanja. Smisao metode je pokazati psu da nije vođa, već sledbenik određenih pravila. Moj rad se svodi na rad sa psom i sa vlasnikom, da bi pas našao svoju adekvatnu poziciju u odnosu na vlasnika i njegovo okruženje, a da bi vlasnik naučio pravilnu komunikaciju sa svojim psom.

Dakle, i agresivan pas može da postane dobrica, bez obzira na godine ili rasu. Uskoro će se u prodaji pojaviti udžbenik o vaspitavanju pasa, prvi kod nas takve vrste, u kojem je Dejan Miletić sublimirao svoje znanje i višegodišnje iskustvo.

- Nema beznadežnih slučajeva, poručuje Dejan Miletić. – Za nedelju ili dve rada sa psom i vlasnikom dolazi se do rezultata koji olakšavaju život i jednom, i drugom. Korekcije ponašanja psa su trajne. Vrlo je bitno što se radi na principu pravo vodstvo, nagrade za psa, a najbitnije bez nasilja. U priručniku Dejana Miletića postoji i posebno poglavlje namenjeno edukaciji veterinara u vezi sa ovom svetski priznatom i efikasnom metodom.

Dejan Miletić

Udruženje AKCIJA ŽIVOT(INJE)

Koncept udruženja

Akcija Život(inje) je od 13.11.2009 u sudskom registru kod opštinskog suda u Beogradu prijavljeno udruženje za zaštitu životinja. Akcija Život(inje) se trenutno još finansira privatno, u glavnom od sredstava osnivača udruženja. U budućnosti će članovi udruženja podržavati i finansirati udruženje. Prihodi koji će se ostvariti pripadaju udruženju. To se isto odnosi na reklamni materijal (kape, šolje, trake, zastave, majice) sa logom udruženja. Predsednik i osnivač udruženja je Dejan Miletić. Gospodin Miletić već tri godine živi i radi u Beogradu. On se već godinama angažuje za poboljšavanje situacije pasa i mačaka lotalica u prestonici. Akcija Život(inje) je neprofitno i nezavisno udruženje. Sedište udruženja se nalazi u Beogradu. Radni jezici su srpski, nemački i engleski.

Statut udruženja

Akcija Život(inje) radi isključivo na važećem pravu Republike Srbije. Statut udruženja reguliše rad ove dobrovoljne organizacije. Ove informacije su dostupne na internetu na srpskom jeziku. Prevod na nemačkom i engleskom jeziku je u pripremi i biće dostupan u bliskoj budućnosti. (Više informacija o statutu dalje u tekstu.)

Glavni ciljevi

Akcija Život(inje) radi za dobrobit životina. Naš glavni cilj je smanjenje broja lotalica na ulicama Srbije. I to na humani način. Naš rad se pogotovo odnosi na pse i mačke. Jasno je da je to dugoročan proces. Akcije Život(inje) ima zato sledeće ciljeve:

Akcija Život(inje) se zalaže za reintegraciju i rehabilitaciju lotalica. Nama je važno da se životinje opet vrate u domaćinstva. To znači da životinje treba da se sklone sa ulica i da se smeste u centar za rehabilitaciju. Tu bi te životinje dobile medicinski tretman. To znači da ćemo ih vakcinisati, čipovati I sterilisati. Kad životinje budu ozdravile onda se treba testirati socijalno ponašanje životinja da bi zajednički život između ljudi i životinja bio bez incidenata. To znači da ulične pse mora da budu vaspitani i dresirani od našeg trenera. Psi koji su posebno agresivni bi bili trenirani na kompleksniji način tako da ne postoji opasnost za ljude i druge životinje.

Nakon toga počinje aktivni proces udomljavanja. Akcija Život(inja) ne želi da vrati te životinje na ulicu. Mi želimo da se životinje vrate u porodicu. Po našem mišljenju je neophodno (za uspešnu reintegraciju) da se životinje vrate u društvo. Zaposliti pse kao vodiči slepih i hendikepiranih osoba, za spasilačke ekipe i policiji kao i vojske Srbije.

KONCEPT RADA UDRUŽENJA „AKCIJA ŽIVOT(INJE)“

- CENTAR ZA REHABILITACIJU I INTEGRACIJU PASA -

Koncept rada udruženja je sačinjen iz više bitnih aspekata pružanja pomoći životinjama u svakom pogledu, od odvođenja sa ulica, lečenja, vaspitanja, do udomljavanja, kao i saradnji sa gradskim vlastima i donatorima u cilju edukacije građana o načinu ophođenja prema životinjama, dresuri pasa za pomoć deci sa posebnim potrebama.

1. CENTAR ZA REHABILITACIJU I INTEGRACIJU PASA

Formiranje centra za rehabilitaciju kapaciteta 40-50 pasa. Zbrinjavanje uličnih pasa, neophodno lečenje, sterilizacija, vakcinacija, čipovanje, osnovna obuka poslušnosti, udomljavanje.

U okviru centra biće organizovan individualni rad na dresuri vlasničkih pasa, dresura pasa za lica sa posebnim potrebama kao i terapija za decu i osoba sa posebnim potrebama, npr. Deca sa Daunovim sindromom, autizmom, zlostavljana i napuštena deca. Druga namena edukativnog centra biće rehabilitacija i prevaspitavanje agresivnih pasa nakon čega sledi udomljavanje.

Potrebni volonteri, (npr. ljudi na civilnom služenju vojnog roka i osuđivana lica), kao i neophodna saradnja sa gradskom Vladom i pomoć donatora.

2. SARADNJA SA VLASTIMA

Dogovoriti se oko načina pružanja pomoći gradske Vlade pri akciji sterilizacije, udomljavanja pasa i mačaka i u tom smislu obezbediti termine javnih servisa radi propagande akcije udomljavanja. Kao i pomoć oko organizovanja hitne pomoći za životinje.

3. RAD SA MEDIJIMA

Akcijama za udomljavanje životinja neophodna je medijska podrška koju bi pomogla gradska Vlada kao i samostalnim finansiranjem u smislu emisija za udomljavanje, TV spotovi, rad sa štampanim medijima, osmišljavanje i dizajn propagandnog materijala i programa.

4. PRIKUPLJANJE SREDSTAVA

Udruženje bi se finansiralo uslužnim delatnostima centra, pet taxi, obuka pasa, kursevi, seminari, prodajom brošura i drugog reklamnog materijala (majice, kape, trake, šolje, čaše itd.), organizovanjem promotivnih štandova i organizacijom humanitarnih manifestacija za sakupljanje finansija (koncerti, gala večere), SMS poruke podrške i preko web stranice. U svemu tome veliku ulogu će imati donatori i sponzori.

Time bi životinje dobile prihvaćen položaj u društvu. Tako bi „dosadni“ ulični psi dobili vrednost u javnosti. Akcija Životinje ima cilj da javnost promeni stav prema tim životinjama.

Rad udruženja je javan i transparentan. Javnost i članovi udruženja će biti obavešteni o radu preko interneta i na redovnim sednicama. Godišnji obračun biće objavljen na ovaj način. U slučaju prekida rada udruženja imovina i sredstva prelaze na WWF (WORLD WILDLIFE FUND).

Perspektiva

Akcija Život(inje) pozitivno ocenjuje perspektivu za uspešan rad. Posebno ulični problemi mogu biti rešeni u saradnji sa nadležnim organima Grada Beograda. U Srbiji postoji zakon o zaštiti životinja. Akcija Život(inje) momentalno traži objekat za centar za rehabilitaciju. Već manja pomoć Grada Beograda ili iz inostranstva bi mnogo olakšala naš rad jer se trenutno finansiramo iz sopstvenog džepa.

AKCIJA **ŽIVOT**(INJE) RESCUE-TEAM

Svi smo čuli za Milin slučaj, koja je bila zlostavljana i bačena na Medakoviću.

Dejan Miletić koji je spasio Milu to veče, radi na terenu već godinama i tako se ljudi obraćaju njemu kad naiđu na pse ili mačke kome je potrebna „Hitna pomoć“, ili koji su uplašeni i/ili agresivni, a takođe pomaže i pri hvatanju uličnih pasa radi sterilizacije. Iz tog razloga Dejan formira spasilačku ekipu (Rescue-team), koja bi bila 24/7 na dužnosti. Uvek su potrebni volonteri i ljudi dobre volje da pomognu i podrže taj tim, fizički kao i finansijski nam je potrebna pomoć, da bi što više pasa moglo da se spasi. Rescue-team bi dolazio za sve vrste **životinja!**

AKCIJA **ŽIVOT**(INJE) RESCUE-TEAM – email za informacije: akcijazivotinje@hotmail.com

Zbog akcije Milinog spašavanja, Dejan Miletić je bio ovlašćen od strane LET`s ADOPT-a da ponudi lečenje i rehabilitaciju za Milu.

Att: Mayor Dragan Djilas

Paris, 15 April 2010

Dear Mayor Djilas,

My name is Viktor Larkhill. I'm the Founder of Let's Adopt!. This is a brief letter to introduce our European Director responsible for Serbia, Mr. Dejan Miletic.

Let's Adopt! is one of the world's largest animal rescue networks, currently operating in 41 countries out of 6 regional Headquarters.

We have asked Mr. Miletic to offer you the entire support of our organization in the case of Mila, the dog found mutilated in Belgrade.

It is our understanding that you have kindly offered to sponsor Mila's treatment and that you would like her to remain in Serbia. I wanted to personally thank you for your kind offer and generosity. I believe your action sets an example for all the Mayors around the world.

We would propose you to rely on Mr. Miletic's advice on the matter. His invaluable experience helped us implementing the programs of Neuter and Return of Stray animals in Bucharest and in Istanbul and we value his expertise greatly.

Yours sincerely,

Viktor Larkhill

Founder

54, Rue de Seine Paris, Île-de-France 75006. Tel: +33 681726554

Dragan Djilas
Mayor of Belgrade
cc. Susan Michaels Founder, Pasado's Safe Haven

Paris, 18 April 2010

Dear Mayor Djilas,

My name is Viktor Larkhill. I'm the Founder of [Let's Adopt!](http://www.letsadopt.com), one of the world's largest animal rescue networks.

About a week ago our director in Serbia, Dejan Miletic, was made aware of Mila's plea. Mila was found lying under a car in Belgrade with her four limbs amputated.

We have discussed Mila's condition with some of the world's leading prosthetic surgeons, both in Europe and in the United States. It is our understanding that world-class treatment will be necessary for Mila to recover mobility and have a minimum quality of life.

The closest alternative would have been Germany; unfortunately this would be too complicated due to the lengthy application process and necessary permissions for Mila to enter the EU.

We believe that Mila's best possible chance has been offered by our friends at **Pasado's Safe Haven** (www.pasadosafehaven.org). The internationally renowned American charity has offered to receive Mila in their premises and to finance the entire cost of the necessary treatment.

We know you were personally moved by Mila's tragedy and that you kindly offered to sponsor her treatment. Your action sets an example of compassion to be followed by all Mayors around the world and is applauded by the international community.

With all of this in mind, we would kindly request your assistance and cooperation in securing the safe transfer of Mila to Pasado's facilities in the United States.

Yours sincerely,

Viktor Larkhill

Founder, Let's Adopt!

www.myletsadopt.com

Uloga veterinarske službe u azila za pe lualice

Napisao: Danijel Savić doktor veterinarske medicine, specijalista
Kontakt mobile 064 212 87 07

Predlažem podelu azila na:

- „Crnu zonu“ ili zonu u koju dospevaju životinje neproverenog ili poremećenog zdravstvenog stanja. U ovoj zoni treba da se nalazi prijemno odeljenje za pregled i trijažu životinja,
- „Siva zona“ u kojoj se nalazi karantin u koji će se smeštati pridošle životinje radi njihovog posmatranja, dijagnostike i odeljenje za smeštaj bolesnih životinja radi njihovog lečenja. U sklopu ove zone treba da se nalazi i odeljenje za sterilizaciju zdravih životinja kao i za njihov smeštaj nakon sterilizacije.
- „Belu zonu“ ili zonu u kojoj su smeštene zdrave životinje u azilu.

U sivoj zoni treba da se nalazi svlačionica sa kupatilom kako se u čisti deo azila nebi ulazilo u civilnoj garderobi, i kako bi se kupanjem sprečilo unošenje infekta u azil kao i njihovo iznošenje van.

U sklopu azila potreban je minimum jedan zaposleni veterinar koji bi vršio zdravstveni nadzor i obavljao mere lečenja, kao i sterilizaciju životinja. Veterinar bi davao saglasnost za ulazak pasa u azil nakon njihovog pregleda, smeštaja u karantin, kao i odlazak zdravih i vakcinisanih životinja iz azila ka novim vlasnicima.

U tom cilju potrebno je opremiti prijemnu ambulantu, sobe za karantin, sobe za zbrinjavanje obolelih životinja, sobu za hirušku sterilizaciju. Za to su potrebni veterinarski instrumenti, lekovi, materijali, kao što je to zakonom propisano za veterinarsku ambulantu za male životinje.

Obzirom da je plan da azil pomaže i slobodne životinje na terenu, u tom cilju potrebno je terensko vozilo tipa karavan automobila, kojim bi se moglo otići na lice mesta i zdravstveno zbrinuti životinja ili takvim vozilom je pretransportovati u kliniku sa kojom bi se moglo uspostaviti saradnja radi kompletno rešavanja komplikovanih zdravstvenih tegoba.

Za rad u azilu potrebno je najmanje dvojica veterinarara, jedan za rad u azilu, i drugi za terenski rad. Ovakvi veterinari treba da imaju iskustva u radu sa malim životinjama, kao i iskustvo rada na terenu i u situacijama rada sa većom populacijom životinja, kao što je to na farmama.

Oni se mogu obezbediti kao stalno zaposlena lica što je neophodno ukoliko bi se registrovala ambulanta ili kao honorarno zaposleni. Obzirom na odgovornost posla i zahtevne uslove rada, zaposlenim veterinarima treba obezbediti sredstva za rad i platu u inosu od minimum 60.000,00 dinara.

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000024805839

Регистар удружења

Број БУ 30/2009

Дана 13.11.2009. године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар удружења, на основу чладова 26. и 32. Закона о удружењима (Службени гласник РС бр. 51/09), поступајући по пријави за упис удружења у Регистар удружења, која је поднета од стране **Удружење за заштиту животиња "Акција живот(и)ње"**, преко:

Име и презиме: Дејан Милетић

днноси:

РЕШЕЊЕ

УПИСУЈЕ СЕ у Регистар удружења **удружење** са следећим подацима:

Облик организовања: Удружење

Назив: Удружење за заштиту животиња "Акција живот(и)ње"

Назив у преводу на страни језик: Association "Action animals"

Седиште и адреса: [REDACTED] Београд-Звездара, Србија

Матични број: 28000405

ПИБ: 106361872

Датум оснивања: 20.10.2009

Датум доношења Статута: 20.10.2009

Позани о заступнику:

Име и презиме: Дејан Милетић

ЈМБГ: 0801973730080

Адреса: Синдикални стапузи 9, Нин (град), Србија

Предвиђено време на које се удружење оснива: Неограничено

Област остваривања циљева:

Заштита животиња.

Страна 1 од 2

Образложење

Подносилац пријаве број БУ 30/2009, поднео је дана 26.10.2009. године, пријаву за упис

Удружење за заштиту животиња "Акција живот(и)ње"

и документацију завезану у потврди о примљеној пријави број БУ 30/2009.

Како су испуњени услови прописани одредбом члана 29. Закона о удружењима („Службени РС“ бр.51/09) и члана 9. Правилника о садржини, начину уписа и вођења Регистра удружења („Службени РС“ број 80/09), Регистратор је одлучио као у диспозитиву.

Висина уплаћене накнаде у износу од 4.000,00 динара одређена је у складу са Уредбом о накнади за упис удружења у Регистар и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре у поступку вођења Регистра удружења („Службени гласник РС“, бр.86/09).

Путем о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за послове државне управе и локалне самоуправе, у року од 15 дана од дана пријема решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Нивес Ђулић

Страна 2 од 2

U skladu sa odredbama čl. 10, 11. i 12. Zakona o udruženjima (»Službeni list RS«, br.51/09), na osnivačkoj skupštini održanoj 20.10.2009.godine, usvojen je sledeći¹

STATUT UDRUŽENJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA »AKCIJA ŽIVOT(INJE)«

Član 1.

Udruženje za zaštitu životinja »Akcija život(inje)«, » Action animals« (u daljem tekstu: Udruženje) je dobrovoljno, nevladino i neprofitno udruženje, osnovano na neodređeno vreme radi ostvarivanja ciljeva u oblasti zaštite životinja.

Član 2.

Ciljevi Udruženja su: unapređivanje zaštite svih životinja i sprečavanju nehumanog odnosa prema njima, odnosno širenju svesti o pravoj prirodi životinja kao o stvorenjima koja osećaju bol, patnju, strah i negovanje socijalne veze između čoveka i životinje, zbrinjavanje napuštenih pasa i mačaka, pružanju pomoći, lečenju i nezi bolesnim i ranjenim životinjama, edukaciji građana, a posebno dece i mladih o značaju čuvanja i zaštite životinja, formiranju centra za rehabilitaciju i integraciju, kapaciteta 40-50 pasa i mačaka, kao i javno zalaganje za promenu navika u pogledu odnosa i čuvanja životinja, sterilizacija pasa i mačaka, dresiranje pasa, obučavanje pasa za lica sa posebnim potrebama, kao i njihovom udomljavanju.

Član 3.

Radi ostvarivanja svojih ciljeva Udruženje naročito:

- 1) u saradnji sa nadležnim službama, kroz institucije sistema, sama ili u saradnji sa drugim udruženjima organizuje stručne skupove savetovanja, seminare, tribine, TV emisije, koncerte, gala večeri druge oblike edukacije u oblasti zaštite životinja;
- 2) organizuje pet taxi službu,
- 3) objavljuje knjige i druge štampane materijale kao što su brošure i flajeri i drugi reklamni materijali (kape, čaše, šolje, trake, zastave, majce) o pitanjima koja se odnose na zaštitu životinja, u skladu sa zakonom;
- 4) organizuje prosvetne radnike i druge stručnjake za rad na edukaciji dece i omladine u oblasti zaštite životinja, kao i rad sa decom sa posebnim potrebama i posebnu obuku pasa koji će biti osposobljeni za pomoć toj deci ;
- 5) organizuje volonterske akcije za udomljavanje životinja;
- 6) sarađuje sa univerzitetima, školama, stručnim udruženjima i drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu koje se bave zaštitom životinja.
- 7) registrovanje nehumanih postupaka, kao i javno i nenasilno sankcionisanje takvih postupaka u skladu sa zakonom;

Član 4.

Naziv Udruženja je: **Udruženje za zaštitu životinja »Akcija život(inje)«.**
Naziv Udruženja na engleskom jeziku je: **Association »Action animals«.**
Udruženje ima sedište u Beogradu.

Udruženje svoju delatnost ostvaruje na teritoriji Republike Srbije.

Član 5.

Član Udruženja može biti svako lice koje prihvata ciljeve Udruženja i Statut i podnese prijavu za učenje Upravnom odboru Udruženja

Maloletno lice sa navršenih 14 godina života može se učlaniti u udruženje uz prilaganje overene izjave njegovog zakonskog zastupnika o davanju saglasnosti.

Za lice mlađe od 14 godina iz stava 1. ovog člana prijavu podnosi njegov zakonski zastupnik.

Član 6.

Odluku o prijemu u članstvo donosi Skupština i o tome bez odlaganja obaveštava podnosioca prijave.

Član može istupiti iz članstva davanjem pisane izjave o istupanju. Za istupanje maloletnog člana nije potrebna saglasnost zakonskog zastupnika.

Članstvo u Udruženju može prestati zbog duže neaktivnosti člana, nepoštovanja odredaba ovog statuta ili narušavanja ugleda Udruženja.

Odluku o prestanku članstva donosi Skupština, na obrazloženi predlog Upravnog odbora.

Članu se mora omogućiti da se izjasni o razlozima zbog kojih je podnet predlog za donošenje odluke o prestanku njegovog članstva u Udruženju.

Član 7.

Punoletni član Udruženja ima pravo da:

- 1) ravnopravno sa drugim članovima učestvuje u ostvarivanju ciljeva Udruženja;
- 2) neposredno učestvuje u odlučivanju na Skupštini, kao i preko organa Udruženja;
- 3) bira i bude biran u organe Udruženja;
- 4) bude blagovremeno i potpuno informisan o radu i aktivnostima Udruženja.

Maloletni član udruženja ima prava iz tač. 1. i 4. stava 1. ovog člana. Maloletni član sa navršenih 14 godina može prisustvovati sednici Skupštine i učestvovati u raspravi, ali nema pravo glasa.

Član je dužan da:

- 1) aktivno doprinosi ostvarivanju ciljeva Udruženja;
- 2) učestvuje, u skladu sa interesovanjem, u aktivnostima Udruženja;
- 3) plaća članarinu;
- 4) obavlja druge poslove koje mu poveri Upravni odbor.

Član 8.

Organi Udruženja su Skupština, Upravni odbor i Nadzorni odbor.

Član 9.

Skupštinu Udruženja čine svi njegovi punoletni članovi.

Skupština se redovno sastaje jednom godišnje. Vanredna sednica Skupštine može se zakazati na obrazloženi predlog Upravnog odbora, kao i na inicijativu najmanje jedne trećine članova skupštine. Inicijativa se podnosi Upravnom odboru u pisanom obliku i u njoj se moraju navesti pitanja čije se razmatranje predlaže.

Sednicu skupštine saziva predsednik Upravnog odbora, pisanim obaveštenjem o mestu i

vremenu održavanja skupštine i predlogu dnevnog reda. Sednicom predsedava lice koje bude, javnim glasanjem, izabrano na početku sednice.

Skupština:

- 1) donosi plan i program rada;
- 2) usvaja Statut, kao i izmene i dopune Statuta;
- 3) usvaja druge opšte akte Udruženja;
- 4) bira i razrešava članove Upravnog odbora;
- 5) razmatra i usvaja, najmanje jednom godišnje, izveštaj Upravnog odbora;
- 6) razmatra i usvaja finansijski plan i izveštaj;
- 7) odlučuje o visini članarine za sledeću godinu.
- 8) odlučuje o statusnim promenama i prestanku rada udruženja

Skupština punopravno odlučuje ako je prisutna najmanje jedna polovina članova sa pravom glasa.

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih članova.

Za odluku o izmenama i dopunama Statuta, statusnim promenama i prestanku rada Udruženja neophodna je dvotrećinska većina glasova prisutnih članova.

Član 10.

Upravni odbor je izvršni organ Udruženja, koji se stara o sprovođenju ciljeva udruženja koji su utvrđeni ovim Statutom.

Upravni odbor ima tri člana, koje bira i opoziva Skupština.

Mandat članova Upravnog odbora traje četiri godine i mogu se ponovo birati na istu funkciju.

Upravni odbor iz reda svojih članova bira predsednika i zamenika predsednika.

Član 11.

Predsednik Upravnog odbora zastupa Udruženje u pravnom prometu i ima prava i dužnosti finansijskog nadzornika.

Zamenik predsednika je ovlašćen da, u odsustvu predsednika upravnog odbora, zastupa Udruženje i potpisuje sva finansijska i novčana dokumenta u ime Udruženja.

Član 12.

Upravni odbor:

- 1) rukovodi radom Udruženja između dve sednice Skupštine i donosi odluke radi ostvarivanja ciljeva Udruženja;
- 2) organizuje redovno obavljanje delatnosti Udruženja;
- 3) poverava posebne poslove pojedinim članovima;
- 4) donosi finansijske odluke;
- 5) odlučuje o pokretanju postupka za izmene i dopune Statuta, sopstvenom inicijativom ili na predlog najmanje pet članova Udruženja i priprema predlog izmena i dopuna, koji podnosi Skupštini na usvajanje;
- 6) odlučuje o pokretanju postupka za naknadu štete u slučajevima iz člana 25. stav 2. Zakona o udruženjima i, po potrebi, određuje posebnog zastupnika udruženja za taj postupak;
- 7) odlučuje o drugim pitanjima za koja nisu, zakonom ili ovim statutom, ovlašćeni drugi organi Udruženja.

Upravni odbor punovažno odlučuje ako je prisutno najmanje jedna polovina članova, a odluke donosi većinom glasova svih članova.

Član 13.

Nadzorni odbor kontrolira finansijsko poslovanje Udruženja i o uočenim nepravilnostima, bez odlaganja, obaveštava Upravni odbor.

Nadzorni odbor ima tri člana koje bira Skupština. Mandat članova nadzornog odbora traje četiri godine i mogu biti ponovo birani.

Nadzorni odbor podnosi izveštaj na svakoj sednici Skupštine.

Član 14.

Rad Udruženja je javan.

Upravni odbor se stara o redovnom obaveštavanju članstva i javnosti o radu i aktivnostima Udruženja, neposredno ili putem internih publikacija, odnosno putem saopštenja za javnost, ili na drugi primereni način.

Godišnji obračuni i izveštaji o aktivnosti udruženja podnose se članovima na sednici skupštine udruženja.

Član 15.

Radi ostvarenja svojih ciljeva Udruženje uspostavlja kontakte i sarađuje sa drugim udruženjima i organizacijama u zemlji i inostranstvu.

Udruženje može pristupiti međunarodnim udruženjima za zaštitu životinja, o čemu odluku donosi Skupština.

Član 16.

Udruženje pribavlja sredstva od članarine, dobrovoljnih priloga, donacija i poklona, finansijskih subvencija i na drugi zakonom dozvoljen način.

Član 17.

Udruženje pribavlja sredstva prodajom svojih publikacija odnosno obavlja privrednu delatnost:

- 91330- delatnosti ostalih organizacija na bazi učlanjivanja, na drugom mestu nepomentih
- 22110 – izdavanje knjiga, brošura, muzičkih knjiga i drugih publikacija,
- 63214- usluge u drumskom saobraćaju,
- 92622- ostale sportske aktivnosti,

Udruženje može početi sa neposrednim obavljanjem ovih delatnosti tek nakon izvršenog upisa u Registar privrednih subjekata.

Član 18.

Udruženje može pribavljati sredstva i od kotizacije za seminare i druge oblike obrazovanja iz oblasti zaštite životinja, kao i prodajom posebne opreme potrebne za dresuru pasa, ili proizvoda nastalih u okviru edukativnih radionica, kao i drugih oblika srodnih privrednih delatnosti koje udruženje obavlja.

Dobit ostvarena obavljanjem privredne i druge delatnosti može se koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva udruženja, uključujući i troškove redovnog rada Udruženja i sopstveno učešće u finansiranju određenih projekata.

Član 19.

Udruženje prestaje sa radom odlukom Skupštine, kada prestanu uslovi za ostvarivanje ciljeva Udruženja, kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Član 20.

U slučaju prestanka rada, imovina Udruženja preneće se na „World wildfile“ fund sa sedištem u 1250, 24th Street, N.W. Washington DC 20037 USA

Član 21.

Udruženje ima pečat okruglog oblika na kojem je u gornjoj polovini ispisano: **Udruženje** »**Akcija život(inje)**«, u donjoj polovini: **Association » Action animals**«, a u sredini Beograd.

Član 23.

Na sva pitanja koja nisu regulisana ovim statutom neposredno će se primenjivati odredbe Zakona o udruženjima.

**Predsedavajući osnivačke
skupštine Udruženja**

Dejan Miletić

Moja filozofija

Moja filozofija je jednostavna i prosta. Uvek kažem, kakav bih čovek bio da svet ne učinim bar malo boljim mestom za buduća pokolenja.

Naučio sam jednu stvar i iz iskustva mogu da potvrdim da je to za mene istina - slušati svoje srce, svoj instinkt, svoj osećaj, je jedini pravi način ići kroz život. Samo ako živimo u trenutku, možemo biti u stanju da promenimo prošlost i/ili budućnost. Misli mogu da me slažu, ali osećaj nikada, tako da znam da mi je jedina pravilna mera moj osećaj, čim se osećam loše znam da razmišljam o pogrešnim stvarima i krenem da se fokusiram na lepe stvari i misli, slušam muziku, gledam neki smešni film itd. Najbitnije je biti srećan i zadovoljan, kao što je Čarli Čaplin rekao "Svaki dan na koji se ne smeješ je izgubljen dan". Mi možemo sve u jednom trenutku da promenimo za nas i za druge. Imamo slobodnu volju i možemo se svaki dan odlučiti, za dobro ili za loše! I samo naše trenutne odluke i odlučuju kako će naš život sutradan izgledati. To nas čini moćnim i jakim, znači, VI odlučujete u ovom trenutku kako želite sutra da živite. Budite u svakom trenutku vođa i autoritet, i unesite u vaš život sreću i zdravlje i bogatstvo i sve ostalo što želite, i tako ćete svaki dan malo poboljšati naš svet. Budite zahvalni za to što imate, i sve životne mogućnosti će vam se otvoriti. Slušajte sebe i svoje osećaje, samo vi znate šta je za vas najbolje, drugi ne mogu ni odlučivati niti odgovarati za vaše odluke; ne obraćajte pažnju na to šta drugi misle o vama, bitno je šta vi mislite, samo se to računa. Psi nas sve to mogu naučiti i mnogo više od toga, tako budite uvek zahvalni što nam je Bog dao ta stvorenja, oni su naši anđeli koji nas svaki dan podsećaju šta je važno i bitno u životu, živeti i biti srećan, a to samo uspevate ako živite kao psi, u trenutku. Posmatrajte ih i vidite koliko su savršenija stvorenja od nas.

MOTIVACIONI CITATI

Došla su druga vremena. Dece sve manje, a pasa sve više... Psi su uglavnom rasni, a deca su naša domaća i divlja. Dušan Radović

Pre nego što krenete u sreću, proverite-možda ste već srećni. Sreća je mala, obična i neupadljiva i mnogi ne umeju da je vide. Dušan Radović

Malo para kvari telo a mnogo para kvari dušu. Čovek je na velikoj muci. U čemu da čuva dušu ako pokvari telo? Šta da čuva u zdravom telu ako ostane bez duše? Dušan Radović

Na stablu sujete cvetaju infarkti. Dušan Radović

Nema više normalnih. Svi smo manje-više ljudi. Neki kradu kao ljudi, neki piju kao ljudi, a neki rade kao ljudi, i oni su najluđi od svih. Dušan Radović

Opšte se dobro sastoji od sreće pojedinaca. Nikada nećete biti srećni ako nastavite tražiti smisao sreće. Nikada nećete živjeti ako nastavite tražiti smisao života. Dobra volja ako nije prosvijećena, može učiniti isto toliko zla, koliko i samo zlo. Pa hoće li već neko jednom zamisliti Sizifa srećnim! Niko to ne primjećuje, ali mnogi ljudi troše ogromnu količinu energije samo [...] Alber Kami

Čovjek je rođen da radi, da trpi i da se bori; ko tako ne čini, mora propasti. Nikola Tesla

Veliki čovjek postavlja stroge zahtjeve na sebe; mali ih čovjek postavlja drugima. Konfučije

Ako prihvatiš izgladnjela psa i nahraniš ga, on te neće ujesti. To je razlika između psa i čovjeka. Mark Tven

Duša ima boju čovjekovih misli. Marko Aurelije Istrajan rad sve pobjeđuje. Marko Aurelije

Izvršavaj svako svoje djelo na taj način kao da ti je poslednje u životu. Marko Aurelije

Kako je samo smiješan i nerealan čovjek koji je začuđen svaki put kad mu se desi nešto čudno u životu! Marko Aurelije

Tvoj život je izraz tvojih misli. Marko Aurelije

Ljudska duša samu sebe vrijeđa ako dopusti da je savlada naslada... Marko Aurelije

Pesimizam nikad nije osvojio nijednu bitku. Dvajt Ajzenhauer

Pesimista u svakoj prilici vidi problem, a optimista u svakom problemu vidi priliku. Anoniman

Pesimista je čovjek koji od dva zla izabere oba. Oskar Vajld

Nema na svijetu tužnijeg prizora od mladog pesimiste. Mark Tven

POGOVOR

Ovaj priručnik na prvom mestu posvećujem mojim najboljim prijateljima - životinjama, zatim njihovim vlasnicima i svim ljudima dobre volje koji vole životinje i planiraju da udome neku. Nadam se da će ova knjižica biti od pomoći svim budućim vlasnicima pasa. Kao glavnu poruku ovog priručnika, izdvojio bih da je pas taj koji bira čoveka a ne obrnuto. Prilikom usvajanja kuce, potrebno je obratiti pažnju na sopstveni životni stil i zapitati se kakav vam je pas potreban. Takođe, treba se psihički i fizički pripremiti za usvajanje, npr. stvoriti potrebni životni prostor za vašeg ljubimca gde bi on nesmetano mogao da funkcioniše, recimo, izmestiti tepihe ili zaštititi dragocen nameštaj, uraditi sve da ne bi psa doveli u položaj da radi stvari za koje bi bio kažnjen. Čovek je taj koji je odgovoran za ponašanje psa. Pas nikad nije kriv za svoje postupke. Posebna mi je želja da naglasim da znanja i veštine koje možete steći mogu biti primenjena i na ulične pse, sa kojima se često dešavaju incidenti najčešće zbog čovekovog neznanja i pogrešnog ponašanja. Ulični psi su najčešće bili žrtve loših ljudi i njihova agresivnost je odgovor na ponašanje tih ljudi. Na tu agresivnost moramo odgovoriti sa edukacijom ljudi na prvom mestu. O tome je zapravo i ovaj priručnik - o razumevanju psa i razlozima za njegovo ponašanje.

Voleo bih da naglasim, da ovaj priručnik ne može da zameni godine iskustva, obuke, i rada sa psima i neće učiniti od vas profesionalca. U slučaju da imate problem sa jako agresivnim i problematičnim psima najbolje je da potražite profesionalnu pomoć.

Zahvaljujem se svim ljudima koji su doprineli izradi ovog priručnika.

Najpre se zahvaljujem svojim roditeljima, zatim, Vojinu, Jeleni, Ivani, Snežani, Juliji, Brižit, Jovani, Katarini i svom bratu Danijelu. Bez vas ovaj priručnik ne bi ni postojao.

Ovo je priručnik koji možete besplatno da skinete sa mog sajta a ako želite štampani primerak naćićete ga u svim boljim knjižarama.

Sva zarada od prodaje priručnika i troogrlica namenjena je za

UDRUŽENJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA AKIJA ŽIVOT(INJE)

za izgradnju prvog Centra za rehabilitaciju i integraciju pasa u Srbiji.

Dejan Miletić

e-mail: serbiandogwhisperer@ymail.com

akcijazivotinje@hotmail.com

NA OVAJ RACUN MOZETE DONIRATI NOVAC

ZA UDRUŽENJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA AKCIJA ŽIVOT(INJE).

Svrha uplate:

Centar za rehabilitaciji i integraciju pasa

ili

Za rescue team

Dinarski račun Credit Agricole BR. RAČUNA: 330-4009742-27

Devizni račun Credit Agricole BR. RAČUNA: RS 35330007230000059334

HVALA!!!

Copyright © 2009. By UDRUŽENJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA AKCIJA ŽIVOT(INJE), Beograd, Srbija